

National Academy of Theatre
and Film Arts · Krastyo Sarafov

2024

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ

ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

НАТФИЗ, 2024

РЕФЕРИРАН АНОТИРАН БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ 2024

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И
ФИЛМОВО ИЗКУСТВО „КРЪСТЬО САРАФОВ“

София

REFEREED ANNOTATED BULLETIN OF NATFA 2024

NATIONAL ACADEMY OF THEATRE&FILM ARTS

Sofia

СЪДЪРЖАНИЕ:

МОНОГРАФИИ.....	4
ПУБЛИКАЦИИ В СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: WEB OF SCIENCE, SCOPUS.....	6
ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИФИЧНИ СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ: ERIN PLUS / СЕЕОЛ.....	11
ПУБЛИКАЦИИ В БАЗА ДАННИ НА НАЦИОНАЛНИЯ РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК НА НАЦИД.....	14
ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИЗДАНИЯ И НАЦИОНАЛНИ МЕДИИ, ПРИЗНАТИ ОТ НАЦИД.....	19
ПУБЛИКАЦИИ В ЧУЖДИ ИЗДАНИЯ.....	24
ПУБЛИКАЦИИ В НЕРЕФЕРИРАНИ ИЗДАНИЯ.....	27
НАУЧЕН РЕЦЕНЦЕНТ.....	32
ПРЕВОДИ.....	33

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ ЗА 2024

*

ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

МОНОГРАФИИ

1) 2024: Андонов, Красимир, фотограф, “Багрите на душата - каталог на тъканите на майсторката Стойка Ашкова” - съавтор, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, ISBN 976-954-07-5954-8

<http://booksinprint.bg/Publication/Details/63d354fd-fae9-4ba6-b9a6-294dd9e7755c>

РЕЗЮМЕ: Фотографски илюстрации към каталога “Багрите на душата - каталог на тъканите на майсторката Стойка Ашкова”, проект на Музей на занаятите, Троян.

SUMMARY: Photographic illustrations for the catalog “The Colors of the Soul - a catalog of the fabrics of the master Stoyka Ashkova”, a project of the Museum of Crafts, Troyan.

2) 2024: Дачев, Мирослав. Богородични празници. Том 10 от поредица „Атониада“. Двуетично издание (български и английски език). Dachev, Miroslav. The Feasts of the Theotokos. Athoniada Library Series, Volume 10. София: Център за семиотични и културни изследвания, 2024, 296 с. ISBN 978-619-7590. Под печат.

РЕЗЮМЕ: Десетият том от поредица „Атониада“ е посветен на Богородичните празници. Това е четвъртият и последен том, свързан с образа на Пресвета Богородица. В критическия разказ на този том се открояват страници за някои от най-важните Богородични празници, като Рождество Богородично, Въведение в храма, Благовещение и Успение Богородично. В тях се редуват исторически данни, предания и интерпретации. Албумната част е наситена с изображения на икони и стенописи, които са част от съответните иконографски програми, свързани с посочените празници. Голяма част от изображенията са от Света Гора. Присъстват и много изображения от Балканите от периода XI-XIV век. КЛЮЧОВИ ДУМИ: Богородични празници, Рождество Богородично, Благовещение, Въведение в храма, Успение Богородично.

ABSTRACT: The tenth volume of the Athoniada Series is dedicated to the feasts of the Mother of God. This is the fourth and last volume related to the image of the Theotokos. The critical discourse of this volume highlights pages on some of the most important feasts of the Mother of God, such as the Nativity of the Virgin, the Introduction to the Temple, the Annunciation, and the Assumption (the Dormition). Historical data, legends and interpretations alternate in the stories told. The album part of the book is saturated with images of icons and murals, which are part of the relevant iconographic programs related to the indicated feasts. Most of the images are from Holy Mount Athos. There are also many images from the Balkans from the 11th-14th century.

KEYWORDS: Feasts of the Theotokos, Nativity of the Virgin, Introduction to the Temple, Annunciation of the Theotokos, Assumption (Dormition) of the Theotokos.

3) 2024: Ружев, Здравко. Естетика на кинетичната светлина в киното и телевизията. София: Action, 2024, ISBN 978-954-92929-6-1

РЕЗЮМЕ: Книгата изследва промяната в технологичните параметри при работа с новите системи за осветление и осветления с подвижна глава, както и еволюцията на естетико-творческия аспект в работата на съвременния оператор.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: осветление с подвижна глава, естетика, оператор

SUMMARY: The book explores the changing technological parameters of working with new lighting systems and moving head lighting, as well as the evolution of the aesthetic and creative aspect of the work of the modern operator.

KEYWORDS: moving head lighting, aesthetics, operator

4) 2024: Stefanova, Kalina. 20 Ground-Breaking Directors of Eastern Europe, Kalina Stefanova and Marvin Carlson, China Theatre Press, 2024, ISBN: 978-7-104-05427-6 (китайско издание)

РЕЗЮМЕ: Издание на китайски език на книгата „20 режисьори-първопроходци от Източна Европа“, чието оригинално издание е на английски, през 2021, от издателство Palgrave Macmillan, подразделение на Springer Nature. Книгата е първо по рода си представяне на китайски език на източноевропейски

режисьори с пионерска роля в театъра през десетилетията след 1989. Издателство China Theatre Press е най-голямото китайско театрално издателство.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: режисьори-първопроходци, Източна Европа, след вдигането на желязната завеса
SUMMARY: A Chinese-language edition of the book “20 Pioneering Directors from Eastern Europe”, originally published in English, is now available from Palgrave Macmillan, a division of Springer Nature, in 2021. The book is the first of its kind to present in Chinese the pioneering roles of Eastern European directors in theatre in the decades since 1989. China Theatre Press is China’s largest theatre publisher.

KEYWORDS: pioneer directors, Eastern Europe, post-Iron Curtain

5) 2024: Стефанова, Калина. 20 режисьори-първопроходци от Източна Европа. Калина Стефанова и Марвин Карлсън, съставители/редактори, Изд. „Български бестселър”, 2024, ISBN 978-954-463-297-7.

РЕЗЮМЕ: Издание на български език на книгата „20 режисьори-първопроходци от Източна Европа”, чието оригинално издание е на английски, през 2021, от издателство Palgrave Macmillan, подразделение на Springer Nature. Книгата е първо по рода си представяне на китайски език на източноевропейски режисьори с пионерска роля в театъра през десетилетията след 1989.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: режисьори-първопроходци, Източна Европа, след вдигането на желязната завеса.
SUMMARY: Bulgarian edition of the book “20 Pioneer Directors from Eastern Europe”, originally published in English, in 2021, by Palgrave Macmillan, a division of Springer Nature. The book is the first of its kind in Chinese to present Eastern European directors who played a pioneering role in theatre in the decades after 1989.

KEYWORDS: pioneer directors, Eastern Europe, after the Iron Curtain.

6) 2024: Стефанова, Калина. Джуджетата на Ани. Изд. „Български бестселър”, 2024, ISBN: 978-954-463-321-9

РЕЗЮМЕ: Ново, преработено издание на книгата, 20 години след първото ѝ издание на български език и след 11 издания по света (3 от тях в Китай, също и в Португалия, Испания, Бразилия, Южна Корея, Япония и т.н.) След издаването ѝ в Бразилия е включена в препоръчителните списъци по литература на няколко колежа там.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвест, вълшебни монокли, слънчев ритуал

SUMMARY: A new, revised edition of the book, 20 years after its first edition in Bulgarian and after 11 editions around the world (3 of them in China, also in Portugal, Spain, Brazil, South Korea, Japan, etc.). After its publication in Brazil, it was included in the recommended literature lists of several colleges there.

KEYWORDS: conscience, magic monocles, solar ritual

7) 2024: Стефанова, Калина. Последният изход: историята на един разговор. Изд. „Български бестселър”, 2024, ISBN 978-954-463-320-2

РЕЗЮМЕ: „Последният изход” е своеобразно продължение на книгата „Джуджетата на Ани”. Ново, преработено издание на книгата, 14 години след първото ѝ издание на български език и след издания и в Бразилия и Китай.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Последният изход”, „Джуджетата на Ани”, продължение
SUMMARY: “The Last Exit” is a kind of sequel to the book “Annie’s Dwarves”. A new, revised edition of the book, 14 years after its first edition in Bulgarian and after editions in Brazil and China.

KEYWORDS: “The Last Exit”, “Annie’s Dwarves”, sequel

8) 2024: Стойчева, Светлана. Георги Марковски в духовната биография на времето. В: Сб. Експеримент и памет: Георги Марковски. Съст. Светлана Стойчева, Морис Фадел, Пламен Дойнов. София: „Кралица Маб”, Департамент „Нова българистика” на Нов български университет, 2024, с. 11-25.

1) 2024: Андонов, Красимир. Максимата на Робърт Капа за „добрата фотография“ и нейните проекции във фотографското изкуство. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024. с. 177-183. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Една от най-известните фрази в историята на фотографията гласи: „Ако снимките ти не са достатъчно добри, значи не си бил достатъчно близо“. Думите са на военния фотограф Робърт Капа (1913 – 1954) и са предизвикателство за следващите поколения фотографи.

Независимо от факта, че максимата се асоциира с вдъхновяващите и емоционални кадри на Капа, отношението към думите му не е еднозначно. Причина за това е, че много военни фотографи я приемат като съвет и рискуват твърде много в работата си.

Изследването анализира контекста на популярната фраза и търси нейните проекции и възможни тълкувания в полето на фотографската изразност.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: максимата на Робърт Капа, фотоагенция „Магнум“, фотографска композиция, решаващ момент, военен фотограф

ABSTRACT: One of the most famous phrases in the history of photography states: “If your pictures aren’t good enough, you weren’t close enough”. The words come from the war photographer Robert Capa (1913 – 1954) and they are a big challenge for the next generations of photographers.

Despite the fact that the maxim is associated with Capa’s inspiring and emotional photographs, the attitude towards his words is not unambiguous. The reason for this is that many military photographers take it as advice and risk too much in their work.

The research analyzes the context of the popular expression and looks for its projections and possible interpretations in the field of photographic expressiveness.

KEYWORDS: Robert Capa’s maxim, Magnum Photos Agency, photographic composition, decisive moment, war photographer

2) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. „Пепел и сняг“ на Грегъри Колбърт – преплитане на визия и слово в цвят сепия. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 456-462. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: „Пепел и Сняг“ е проект на канадския фотограф и филмов режисьор Грегъри Колбърт, в който се преплитат фотографското изкуство, киноизкуството и литературата. Къде е пресечната точка между тях – в тишината на знака на тялото и жеста; в документалността на изображението или в поетиката на думите?

Грегъри Колбърт разказва истории чрез общуването между човека и природата; чрез документалността на кинокадрите, които се допълват от изящните знакови движения на танцьорите и децата актьори; чрез фотографиите си, които водят въображението на публиката в полето на нейните собствени блян и асоциации; чрез своята новела, състояща се от 365 писма.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Грегъри Колбърт, Пепел и Сняг, Сътворение, танц и филм, писма

ABSTRACT. “Ashes and Snow” is a project of the Canadian photographer and film director Gregory Colbert, in which the art of photography, cinema and literature are intertwined. Where is the intersection between them: in the silence of the sign of the body and the gesture; in the documentary authenticity of the image; or in the poetics of words?

Gregory Colbert tells stories through the static in the communication between man and nature; through the documentary nature of the film footage, which is complemented by the exquisite symbolic movements of the dancers and child actors; through his photographs, which lead the audience’s imagination into the field of their own daydreams and associations; through his novella, consisting of 365 letters.

KEYWORDS: Gregory Colbert, Ashes and Snow, Genesis, dance and film, letters

3) 2024: Дачев, Мирослав. В плен на фигурите: „Името на розата“. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с

доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 13-29. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Романът „Името на розата“ е един от възможните начини да се пътува в реалните и въображаемите семиотични светове на Умберто Еко. С екранизацията на романа през 1986 година Жан-Жак Ано придава на това пътуване още едно измерение – визуалното. Динамиката в отношенията между текст и изображение, характерни за всеки адаптиран сценарий, тук придобиват ново и допълнително измерение, тъй като Ано настоява зрителя да мисли тези отношения през модерната за 80-те години на 20 век фигура на палимпсеста. Така неговият филм се превръща във филм-палимпсест по романа на Еко. Няколко десетилетия по-късно и Джакомо Батиато адаптира романа на Еко, този път като телевизионен сериал. Романът „Името на розата“ влиза в сложни диалогични отношения както с филма, така и със сериала. Филмът и сериалът също не остават безразлични един към друг – сериалът чете както романа, така и филма на Ано. Без да бъде ритуално въведена, както е във филма на Ано, фигурата на палимпсеста отново влиза в действие и в сериала на Батиато. Заедно с нея в интерпретацията на „Името на розата“ участват и други фигури. Умберто Еко вижда своя роман като лабиринт, като нескрито настоява върху най-сложния възможен тип лабиринт. От неговите семиотични текстове (в най-голяма степен може би от „Semiotics and Philosophy of Language“) знаем, че такъв тип лабиринт е ризомата. Как двете фигури – палимпсестът и ризомата – участват в интерпретацията, е въпрос, който е във фокуса на настоящата статия.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Името на розата, романът, филмът, сериалът, палимпсест.

ABSTRACT: The novel “The Name of the Rose” is one possible way to travel through the real and imagined semiotic worlds of Umberto Eco. With the screen adaptation of the novel in 1986, Jean-Jacques Annaud gave this journey another dimension – the visual one. The dynamics of the relationship between text and image, characteristic of any adapted screenplay, here take on a new and additional dimension, as Annaud urges the viewer to think of these relationships through the 1980s-fashionable figure of the palimpsest. Thus, his film becomes a film-palimpsest based on Eco’s novel. A few decades later and Giacomo Battiato adapted Eco’s novel, this time as a television series. The novel “The Name of the Rose” enters into a complex dialogic relationship with both the film and the series. The film and the series are also not indifferent to each other – the series reads both the novel and the film of Annaud. Without being ritually introduced as it is in Annaud’s film, the figure of the palimpsest comes into play again in Battiato’s series. Along with her, other figures are involved in the interpretation of “The Name of the Rose”. Umberto Eco sees his novel as a labyrinth, implicitly insisting on the most complex type of labyrinth possible. From his semiotic texts (most notably from “Semiotics and the Philosophy of Language”) we know that such a type of labyrinth is the rhizome. How the two figures – the palimpsest and the rhizome – participate in interpretation is a question that is the focus of the present article.

KEYWORDS: The Name of the Rose, the novel, the film, tv series, palimpsest.

4) 2024: Дечева, Таня. Развитие в използването на фотографски образи в генеративното изкуство от 50-те години до днес. // Сб. Научни текстове от Международна научна конференция Изкуствоведски четения 18 април, 2024 година. Институт за изследване на изкуствата – БАН. ISSN 1313-2342, НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №2642. Индексирано в Web of Science.

РЕЗЮМЕ: В множеството образи, споделяни от артисти онлайн, се наблюдават фотореалистични сюжети, определяни като „генеративно изкуство“. Връзка между фотографския образ и генеративното изкуство има още от зараждането на течението през 50-те години на ХХ век. То претърпява няколко позначими трансформации, като цел на този текст е да разгледа взаимоотношенията между фотографско и генеративно изкуство в различните етапи на развитие.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: генеративно изкуство, генеративна фотография, изкуствен интелект

ABSTRACT: Photorealistic subjects, defined as generative art, can be seen in many images shared by artists online. The relationship between photographic images and Generative art has existed since the emergence of the movement in the 1950s. It has undergone several significant transformations, and the purpose of this article is to examine the relationship between photographic and generative art at different stages of development.

KEYWORDS: generative art, generative photography, artificial intelligence

5) 2024: Иванова, Красимира. Образът на врага в американската кинодраматургия – модели на деструктивността, аспекти на страха. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата

интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024. с. 223-232. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Резюме. Без да е фокусирано върху жанровете, които са еманация на насилие и разрушение, като екшъните, хорърите, трилърите, настоящото проучване се базира на юнгианския подход в сравнителен анализ на блокбъстърите и значими творби на авторското кино. Преднамерено създавайки холивудски митове или опитвайки се да ги рушат, кинематографистите не само са подвластни на подсъзнателни импулси, но и умишлено тиражират модели като този на оправданата и на злостната агресия във всичките ѝ форми. Персонифицирането им в образите на врага извежда съдържания на колективното несъзнавано и „рационализираното“ взаимодействие между вербално и невербално изражение на естетизацията на екранното насилие и аспектите на страха.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: американска драматургия, враг, архетипови модели

ABSTRACT: Without focusing on genres that emanate violence and destruction such as action, horror, thrillers, the present study is based on the Jungian approach in a comparative analysis of blockbusters and significant works of auteur cinema. Deliberately creating Hollywood myths or trying to destroy them, filmmakers are not only subject to subconscious impulses, but also deliberately replicate patterns such as that of justified and malicious aggression in all its forms. Their personification in the images of the Enemy brings out the contents of the collective unconscious and the “rationalized” interaction between verbal and non-verbal expression of the aestheticization of screen violence and aspects of fear.

KEYWORDS: American dramaturgy, enemy, archetypal patterns

6) 2024: Нейкова, Радост. Езикът на анимацията като специфична система от знаци (Специфика на анимационното изображение в деформация и метаморфоза) Изображение и текст в комиксов вариант. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 128-139. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: В своята цялост комиксът не разчита единствено на оптичната илюзия, за да реализира своя ефект върху читателя. Последователно подредените квадрати върху хартиената лента отразяват определени фази на движение, застинали почти винаги в най-важния, съблимен момент. По този начин независимо от липсата на последователност на всички основни, дори на всички ключови фази, читателят успява да възпроизведе в съзнанието си цялостната илюзия за действие. И дори за развитие на това действие във времето и пространството. Допълва се с различни по крупност планове, с натрупването на специфични звуци, със създадената тримерна илюзия за по-реално възприятие на действието и др. Най-често съдържа и текстове, обяснителен вариант, в който се проследяват стъпките на отделните движения, за да се достигне до финалното и цялостно действие на героя в кадър. Както и реплики на героите, които разкриват допълнителни елементи от наратива, емоции, естетически оценки. Понякога текстът се допълва и от подражателни звуци, които засилват динамиката или емоцията на физическата дейност.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: комикс, анимация, движещо се изображение, деформация, трансформация

ABSTRACT: In its wholeness, the comic does not rely solely on optical illusion to realize its effect on the reader. The consecutively arranged squares on the paper strip reflect certain phases of movement, almost always frozen in the most important, sublime moment. In this way, regardless of the lack of sequence of all the main, even all the key phases, the reader manages to reproduce in his mind the overall illusion of action. And even for the development of this action in time and space. It is supplemented with plans of different sizes, with the accumulation of specific sounds, with the created three-dimensional illusion for a more real perception of the action, etc. Most often it also contains a textual, explanatory version, in which the steps of the individual movements are traced to reach the final and complete action of the character in the frame. As well as lines of characters that reveal additional elements of narrative, emotions, aesthetic evaluations. Sometimes the text is complemented by imitative sounds that enhance the dynamics or emotion of the physical activity.

KEYWORDS: comic, animation, moving image, deformation, transformation

7) 2024: Нейкова, Радостина. Анимация и анимационна технология – развитие във времето. // Сб. Научни текстове от Международна научна конференция Изкуствоведски четения 18 април, 2024 година. Институт за изследване на изкуствата – БАН. Индексирано в Web of Science.

8) 2024: Николова, Камелия. За отношението текст – изображение – текст в театралния спектакъл. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в

изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 392-402, SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда въпроса за инкрустирания в драматичния текст образ на бъдещо представление и метаморфозите и трансформациите, които той претърпява по пътя на текста към сцената. Фокусът е върху един, но особено важен аспект на този въпрос – прочит на драмата като режисьорска експликация, т.е. преноса на текста на драматурга в друг писмен текст, задаващ предстоящия спектакъл. За целта е анализирана режисьорската експликация на Красимир Спасов за постановката му „Мъртвешки танц“ на Стриндберг в Народния театър през 1991 г. като е проследено взаимодействието между двата текста.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: драматичен текст, образ, режисьорска експликация, Красимир Спасов, „Мъртвешки танц“, Стриндберг

ABSTRACT: The article explores the image of potential and future performances embedded in the dramatic text and the metamorphoses and transformations that it undergoes on its transition from page to stage. The focus is on a single but very important aspect – the reading of the dramatic text revealed in the director’s explication, i.e. the process of transferring the dramatic text to another written text, which defines the forthcoming performance. Subject of analysis is Krasimir Spasov’s directorial explication for his production of *The Dance of Death* by August Strindberg at the National Theatre in 1991 and, in particular, the relationship between the two texts.

KEYWORDS: dramatic text, image, director’s explication, Krasimir Spasov, *The Dance of Death*, Strindberg

9) 2024: Николова, Камелия. Новата актуалност на „Тартюф“ – Изкуствоведски четения'2023. Модул Ново изкуство: Метаморфози/ Art Readings'2023. New Art Module: Metamorphoses. Sofia: Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, 2024, 307-318; ISSN 1313 2342, ISBN 978-619-7619-29-4. Индексирано в Web of Science.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда три постановки на комедия „Тартюф“ на Молиер (1622-1673), създадени през последното десетилетие и посветени на двойния юбилей на знаменития френски класик (400 години от рождението му и 350 години от смъртта му), който светът отбеляза през периода 2022-2023.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Молиер, Красимир Спасов, Иво ван Хове.

10) 2024: Nikolova, Kamelia. Avant-garde theatre in Bulgaria: Transforming collective identifications in the 1920s-1930s. – In: LEXICON. A Lexicon of the Central-Eastern European Interwar Theatre Avant-garde. Performance Research Books, Aberystwyth, UK, 2023; 63-68; ISBN 978-83-67682-17-6; 978-1-906499-16-7 (публикуван през февруари 2024). Индексирано в Web of Science. HE

РЕЗЮМЕ: Студията разглежда театралния авангард в България през 20-те и 30-те години на ХХ век като анализира естетическите концепции, спектаклите и дейността на основните му представители – режисьорите Гео Милев (1895-1925), Исак Даниел (1894-1942), Хрисан Цанков (1890-1971) и Боян Дановски (1899-1966).

КЛЮЧОВИ ДУМИ: български театрален авангард, Гео Милев, Исак Даниел

11) 2024: Nikolova, Kamelia. Mobility of Artists to and from Bulgaria. – In: LEXICON. A Lexicon of the Central-Eastern European Interwar Theatre Avant-garde. Performance Research Books, Aberystwyth, UK, 2023; 229-236; ISBN 978-83-67682-17-6; 978-1-906499-16-7 (публикуван през февруари 2024). Индексирано в Web of Science. HE

РЕЗЮМЕ: Статията откроява номадския характер (мобилността) като определяща характеристика на театралния авангард в България през 20-те и 30-те години на ХХ век. Много от неговите артефакти и преди всичко творческите профили на водещите му представители намират истинското си обяснение само когато бъдат разгледани като част от цялостния естетически и интелектуален кипеж в Европа след Първата световна война.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: мобилност и театрален авангард, Гео Милев, Боян Дановски

12) 2024: Nikolova, Kamelia. Avant-garde magazines: Vezni, Crescendo, Plamuk – In: LEXICON. A Lexicon of the Central-Eastern European Interwar Theatre Avant-garde. Performance Research Books, Aberystwyth, UK, 2023; 287-290; ISBN 978-83-67682-17-6; 978-1-906499-16-7 (публикуван през февруари 2024). Индексирано в Web of Science.

РЕЗЮМЕ: Статията представя основните авангардистки списания в България през 20-те и 30-те години на XX век и проследява публикациите им, свързани с театралния авангард.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Везни“ (1919-1922), „Crescendo“ (1922-1923), „Пламък“ (1924-1925)

13) Nikolova, Kamelia. BITEF'2024: With concern about the world we live in – Critical Stages/ Scenes critiques. The IATC journal/Revue de l'AICT – Desember 2024: Issue No 30.

Индексирано в SCOPUS, EBSCO, ERIH Plus

<https://www.critical-stages.org/30/bitof2024-with-concern-about-the-world-we-live-in/>

РЕЗЮМЕ: Статията представя концепцията на селекционния екип на 58-то издание на БИТЕФ – Белградския международен театрален фестивал, обобщена в слогана "Красотата (не) ще спаси света", и анализира няколко от спектаклите, включени във фестивалната програма, които дебатираат върху заложения в този слоган тревожен въпрос: "в състояние ли е красотата да спаси съвременния свят, изпълнен с разделения, войни и насилие?"

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Мило Рау, Ясна Жмак, Каролина Бианки

14) 2024: Stefanova, Kalina. The BeSeTo Festival Is Back to Splendid Life in Shenzhen. – In: Critical Stages, Issue 29 (June 2024). Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия на английски за възобновения фестивал BeSeTo – фестивал на Китай, Южна Корея и Япония, който се провежда на ротационен принцип в трите страни от 1994 г. Изданието му в Шънджън е първото след прекъсването поради пандемията. Статията представя фестивала и анализира основните тенденции и спектакли, между които българския „Каквото направи дядо все добре“ на Театър Кредо.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Фестивал BeSeTo, Шънджън, Театър Кредо

15) 2024: Стойчева, Светлана. Метафизичният пейзаж на Николай Райнов. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 336-351. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Резюме. Фокусът на настоящата статия е пейзажът на Николай Райнов, силно присъстващ и в изобразителното, и в литературното му творчество. И в двете има един и същ – метафизичен – характер. Подстъпът към обосноваването му е Райновото теософско интерпретиране на природата, отразено в два негови ръкописа. В статията се разглежда как изобразителният и словесният текст (художествен или теоретичен) могат взаимно да се илюстрират и тълкуват.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: природа, пейзаж, метафизичен, езотерика, теософия

ABSTRACT: The focus of this article is the landscape of Nikolay Raynov, strongly present in both his visual and literary work. Both have the same metaphysical character. The approach to its justification is Raynov's theosophical interpretation of nature, as taken from two of his manuscripts. This paper examines how pictorial and verbal text (artistic or theoretical) can illustrate and interpret one another.

KEYWORDS: nature, landscape, metaphysical, esoteric, theosophy

16) 2024: Терзиев, Асен. Изображенията на думи в театъра. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024, с. 416-424. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: С примери от представления на изтъкнати съвременни театрални творци се представя и анализира от естетическа гледна точка един от интересните нови феномени в съвременната театрална сцена, появил се благодарение на технологичните иновации – прожектирането на писмен текст. Неговото най-популярно прагматично приложение е във вида на театрални субтитри за превод, ала често театралните творци експлоатират и неговите художествени възможности, когато изображенията на думи се превърнат в активен метакоментар на сценичното действие.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен театър, писмен текст, говорим текст, изображение, субтитри

ABSTRACT: One of the interesting new phenomena on the theatre stage, which has appeared thanks to technological innovations, is the projection of written text. It is being examined from an artistic point of view with examples from the works of distinguished contemporary theatre figures. The most popular and pragmatic

application of the projection of the written text is in the form of theatre surtitles for translation, but often artists make use of its artistic potentiality as an active metacommentary on the scenic action.

KEYWORDS: contemporary theatre, written text, spoken text, image, surtitles

17) 2024: Terziev, Asen. Andrew Scott's Vanya: A Fusion Of Souls. – In: Critical Stages/Scènes critiques, The IATC journal/Revue de l'AICT – December/Décembre 2024: Issue No 30. Индексирано в SCOPUS.

<https://www.critical-stages.org/30/andrew-scotts-vanya-a-fusion-of-souls/>

РЕЗЮМЕ: Рецензия за моноспектакъла "Вуйчо Ваньо" на известния ирландски актьор Андрю Скот. Спектакълът е адаптирана версия по едноименната пиеса на А.П. Чехов, написана от драматурга Саймън Стивънс. Постановката е на Сам Йейтс. Спектакълът е показан като филмова прожекция от програмата "Национален театър в Лондон на живо" (NT Live) в рамките на Международен театрален фестивал "Варненско лято" 2024 и платформата "Световен театър в София" и предизвиква мощен отзвук сред театралната публика и специалистите.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Андрю Скот, "Вуйчо Ваньо", моноспектакъл

18) 2024: Ценев, Боян. Трансформации на Големия разказ в дигитална среда. – В: Текст и изображение – 1. Изображението в текста, текстът в изображението. Сборник с доклади от Първата интердисциплинарна научна конференция (София, 12–13 септември 2023 г.). София: БАН, Изд. „Марин Дринов“, 2024. с. 150-155. Индексирано в SCOPUS.

РЕЗЮМЕ: Ролята на Големия разказ в XXI век е да се разкъсва на съставните си части, разказите номади, чрез които манифестира себе си за съвременните публики, използвайки ризоматичната трансмедия като основния инструмент за изкушаване, разкриване и разпластяване на дигиталната опаковка, с която той се самоподнася. Когато медийната среда навлиза в дигиталното поле, тогава започва да се разкрива моментната идеална картина на себепредлагане на Големия разказ. Трансмедията е постмодерният похват, чрез който Големият разказ го прави, имитирайки собственото си вкривяване.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: модернизъм, постмодернизъм, трансмедия, ризома, неомитологеми

ABSTRACT: The role of the Grand Narrative in the 21st century is to tear itself apart into its component parts, the nomad narratives, through which it manifests itself to new generations of viewers, using the rhizomatic transmedia as its main tool to seduce, unravel, and peel off the digital repackaging it presents itself with. As media turned digital, the momentary ideal picture of self-presentation by the Grand Narrative began to unfold. Transmedia is the postmodern device the Grand Narrative uses to its advantage to do it, while mimicking its own self-imposed crisis.

KEYWORDS: modernism, postmodernism, transmedia, rhizome, neomythologems

ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВТОРИЧНИ СВЕТОВНИ БАЗИ ДАННИ – ERIN PLUS, CEEOL, EBSCO

1) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. На фокус: Ралица Ковачева-Бежан. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

2) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. На фокус: Доцент Лора Мутишева. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

3) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. На фокус: Проф. Мира Каланова. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

4) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. Театърът е ограмно спасение. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

5) 2024: Велев, Велимир. На фокус: Научноизследователската дейност във Факултета за сценични изкуства в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Докторантите и техните научни ръководители. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568

РЕЗЮМЕ: Статията представя личностите свързани с научно образователната степен доктор на изкуствознанието (докторанти и научни ръководители), които са част от дейността на НАТФИЗ, като един съвременен научно-изследователски център. НАТФИЗ е театрална академия, която възпитава творци в областите на театралното и филмовото изкуство. Същевременно преподавателите му съчетават педагогическата и научната работа, като изследват нови подходи и практики в работата си, публикуват статии, издават монографии, участват активно в конференции и други научни форуми. Притежавайки този кадрови потенциал, НАТФИЗ обучава студенти в образователните степени „бакалавър“, „магистър“ и „доктор на изкуствознанието“. Въпреки че съотношението между теоретични и практически (бакалавърски и магистърски) специалности в Академията е 15,6% към 84,4%, всяка година в НАТФИЗ се осъществява научно ръководство на 30-36 дисертационни теми, по които работят докторанти и техните научни ръководители.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: доктор на изкуствознанието, образователна степен доктор, научен ръководител, докторанти, научно изследователски център, научни изследвания, статии, монографии, научни форуми, научни конференции, НАТФИЗ.

ABSTRACT: The article presents the personalities associated with the scientific educational degree of Doctor of Arts (doctoral students and scientific supervisors), who are part of the activities of NATFA, as a modern scientific and research center. NATFA is a theater academy that educates artists in the fields of theater and film art. At the same time, its teachers combine pedagogical and scientific work, exploring new approaches and practices in their work, publishing articles, issuing monographs, and actively participating in conferences and other scientific forums. Possessing this personnel potential, NATFA trains students in the educational degrees of "bachelor", "master" and "doctor of arts". Although the ratio between theoretical and practical (bachelor's and master's) specialties at the Academy is 15.6% to 84.4%, each year NATFA provides scientific supervision of 30-36 dissertation topics, on which doctoral students and their scientific supervisors work.

KEYWORDS: Doctor of Arts, Doctoral degree, scientific supervisor, doctoral students, scientific research center, scientific research, articles, monographs, scientific forums, scientific conferences, NATFA.

6) 2024: Велева, Антония. На фокус: НАТФИЗ – познатата/непознатата театрална академия. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568

7) Велева, Антония. „Хибридно представяне на театрален спектакъл (в реална и дигитална среда) – за и против.“, TEATRALNOW Колекция - Електронно списание за театър и драматургия, 2024, ISSN 2367-5306, COBISS.BG-ID – 47698952, Национален референтен списък ID №5243

8) 2024: Гайдаров, Калин. Онтичният статус на съзнанието. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568

РЕЗЮМЕ: Една очевидна трудност при психологическите изследвания, а и като цяло за психологическата наука, е сетивната ненаблюдаемост на психическите феномени. Търсенето на решение доведе до развитието на процедури, които позволяват измерване. Съзнанието обаче не е редоположено с емпиричносетивната действителност. То има духовно-имматериален произход.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съзнание, измерване, битийност

SUMMARY: An obvious difficulty in psychological research, and in psychological science in general, is the sensory unobservability of psychic phenomena. The search for a solution has led to the development of procedures that allow measurement. However, consciousness is not aligned with empirical sensory reality. It has a spiritual-immaterial origin.

KEYWORDS: consciousness, measurement, beingness

9) 2024: Гайдаров, Калин. Нравствеността като субективен регулатор на индивидуалното поведение. // Страница на Център за семиотични и културни

изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561.НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568

РЕЗЮМЕ: От гледна точка на бъдещето на човечеството един от основните въпроси е дали е необходима нова морална концепция или трябва да се следват ортодоксалните начала. Моралът не е интелектуален идеологически продукт създаден от самите индивиди, а е обективизираната индивидуална нравственост, която е от Бога.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: нравственост, сакрално, духовно

SUMMARY: From the perspective of the future of humanity, one of the main questions is whether a new moral concept is needed or whether orthodox principles should be followed. Morality is not an intellectual ideological product created by individuals themselves, but is the objectified individual morality that comes from God.

KEYWORDS: morality, sacred, spiritual

10) 2024: Георгиева, Ангелина. Нов пътеводител в съвременния европейски театър. // Проблеми на изкуството, 2024, бр. 3, с. 86-87. ISSN 0032-937-1. Индексирано в ERIH+

РЕЗЮМЕ: Статията представя новоиздания от авторитетното издателство „Рутлидж“ „Наръчник на съвременния европейска театър и пърформанс“ със студии на изтъкнати театрални изследователи.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен европейски театър, нови театрални изследвания

SUMMARY: The article presents the newly published by the authoritative publishing house "Routledge" "Handbook of Contemporary European Theatre and Performance" with studies by prominent theatre researchers.

KEYWORDS: contemporary European theatre, new theatre studies

11) 2024: Иванова, Красимира. Филмът “Надежда” - вярата и любовта в съвременното българско кино. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2022. ISSN 2815-3561.НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

12) 2024: Константинова, Ема. На фокус: гл. ас. д-р Христо Бонев. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за критически отзиви, 2024. ISSN 2815-3561.НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID4568.

РЕЗЮМЕ: Текстът представя д-р Христо Бонев - главен асистент в специалността „Филмово и телевизионно продуцентство“ на Факултета по Екранни изкуства в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, продуцент и изследовател в сферата на медийните и развлекателни индустрии, маркетинга и комуникациите, трансформиращата се реалност на висшето образование.

SUMMARY: The text introduces Dr. Hristo Bonev - chief assistant professor in the specialty "Film and Television Production" of the Faculty of Screen Arts at the National Academy of Theatre and Film "Krustyo Sarafov", producer and researcher in the field of media and entertainment industries, marketing and communications, the transforming reality of higher education

13) 2024: Николова, Камелия. „Поетът и планината“ – режисьорът и сценографът – Проблеми на изкуството. № 3, 2024, 19-25; ISSN 0032-9371. Индексирано в ERIH+

РЕЗЮМЕ: Текстът анализира концепциите на режисьора Леон Даниел и сценографа Младен Младенов в постановката им на пиесата „Поетът и планината“ от Иван Теофилов, която те създават през 1964 г. в Театъра на въоръжените сили (днес театър Българска армия). При появата си спектакълът предизвиква бурна полемика и след седем представления е свален от сцената от тогавашната тоталитарна власт.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Иван Теофилов, политическа цензура, Леон Даниел

SUMMARY: The text analyzes the concepts of director Leon Daniel and set designer Mladen Mladenov in their production of the play “The Poet and the Mountain” by Ivan Teofilov, which they created in 1964 at the Theater of the Armed Forces (today the Bulgarian Army Theater). Upon its appearance, the play caused a stormy controversy and after seven performances it was removed from the stage by the then totalitarian government.

KEYWORDS: Ivan Teofilov, political censorship, Leon Daniel

14) 2024: Николова, Камелия/ Nikolova, Kamelia. "За театралните прочити на драматическата поема „Пер Гинт“ в България/ About the theatrical readings of dramatic

poem Peer Gynt in Bulgaria" – Литературата/ The Literature/Literaturata, № 32, 2024, 182–189 ; <https://doi.org/10.60056/Lit.2024.32.182–189>. ISSN 1313-1451 – книжно издание; ISSN 2603-5340 – онлайн издание. Индексира се в CEEOL; ERIH PLUS.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда рецепцията на драматическата поема „Пер гинт“ (1867) на Хенрик Ибсен в България. За целта тя проследява присъствието на норвежкия драматург на българската сцена от първата постановка на негова пиеса „Нора“ („Куклен дом“) през 1897 г. до днес като анализира промените в интерпретацията на този текст в различните исторически периоди.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Ибсен, Роза Попова, Катя Петрова

ABSTRACT: The article examines the reception of Henrik Ibsen's dramatic poem "Peer Gynt" (1867) in Bulgaria. To this end, it traces the presence of the Norwegian playwright on the Bulgarian stage from the first production of his play "Nora" ("A Doll's House") in 1897 to the present day, analyzing the changes in the interpretation of this text in different historical periods.

KEYWORDS: Ibsen, Roza Popova, Katya Petrova

15) 2024: Николова, Камелия. Образи на прехода в новата българска драма в периода 1989-2007. В: Преходът след 1989 г. в съвременната българска литература (Сборник с докладите от едноименната научна кръгла маса, проведена на 5 ноември 2021 г. в СУ „Св. Климент Охридски“). Съставители: Ани Бурова, Борис Минков, Славея Димитрова. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2023, 173-285; ISBN 978-954-07-5849-7 (излязла през януари 2024). Индексирано в CEEOL.

РЕЗЮМЕ: Студията разглежда основните образи, чрез които новата драма, създадена в България след 1989 г. интерпретира политическия преход в страната и преосмислянето на миналото.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Константин Илиев, Станислав Стратиев, Стефан Цанев

SUMMARY: The study examines the main images through which the new drama created in Bulgaria after 1989 interprets the political transition in the country and the rethinking of the past.

KEYWORDS: Konstantin Iliev, Stanislav Stratiev, Stefan Tsanev

16) 2024: Стефанова, Калина. „Театърът на Източна Европа – театър, който променя живота” - В: „Литература” 32/2024, с. 142–164. Индексирано в ERIH Plus, CEEOL и EBSCO. DOI: <https://doi.org/10.60056/Lit.2024.32.142–164>.

РЕЗЮМЕ: Студия-въведение в театъра на Източна Европа след 1989 г. с фокус върху водещата роля на режисьорите за разширяване територията на театъра през последните 3 десетилетия.. Представени са примери на спектакли завинаги променили лицето не само на източноевропейските сцени, но и на световния театър. Студията е предговор на книгата “20 режисьори-първопроходци от Източна Европа”, Калина Стефанова и Марвин Карлсън, съставители/редактори, Изд. „Български бестселър”, 2024

КЛЮЧОВИ ДУМИ: режисьори-първопроходци, Източна Европа, класика

SUMMARY: An introductory study into Eastern European theatre after 1989, focusing on the leading role of directors in expanding the theatre's territory over the past 3 decades. Examples of performances that have forever changed the face of not only Eastern European stages but also world theatre are presented. The study is a preface to the book "20 Pioneer Directors from Eastern Europe", Kalina Stefanova and Marvin Carlson, compilers/editors, Bulgarian Bestseller Publishing House, 2024

KEYWORDS: pioneer directors, Eastern Europe, classics

17) 2024: Терзиев, Асен. Отговор на анкета „Литературата и театърът: един за друг родени?“ // сп. Литературата, год. XVIII (2024), кн. 32, УИ „Св. Климент Охридски“ 2024, с 405-409. ISSN 1313-1451; 2603-5340 (онлайн). COBISS.BG-ID – 1244627940. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №1422. Индексирано в ERIH Plus, CEEOL, EBSCO

РЕЗЮМЕ: Анализ на състоянието на съвременното драматургично писане за театър и мястото на театралната пиеса в съвременния театър. Разгледани са връзките между литературата и драмата с примери от съвременната българска драматургия.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: драматургия, литература, текст за театър

SUMMARY: Analysis of the state of contemporary dramaturgical writing for theater and the place of the theatrical play in contemporary theater. The connections between literature and drama are examined with examples from contemporary Bulgarian dramaturgy.

KEYWORDS: dramaturgy, literature, text for theater

ПУБЛИКАЦИИ В НАЦИОНАЛНИЯ РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК НА НАЦИД

1) 2024: Бонев, Христо. Кинообразованието като основа на медийната грамотност. *Multidisciplinary Journal of Science, Education and Art* 2024. Union of Scientist in Bulgaria, Branch Blagoevgrad p.326-332, ISSN 1313 – 5236

РЕЗЮМЕ: Ако в 20. век грамотността на хората се измерва със способността им за четене, писане и боравене с аритметика, през 21. век към тях се прибавят и медийната и дигитална грамотност. Все повече държави в Европа и по света включват медийната грамотност като част от учебните планове в основното образование, а някои от тях залагат в голяма степен на кинообразованието като част от медийната грамотност. Какво прави образованието по кино така важно за медийната грамотност и с какво то спомага за развитието ѝ?

КЛЮЧОВИ ДУМИ: медийна, грамотност, кинообразование

ABSTRACT: If literacy was measured in the 20th century by the ability of people to read, write, and handle arithmetic, then in the 21st century, media and digital literacy are added to them. More and more countries in Europe and around the world are including media literacy as part of the curriculum in primary or secondary education, and some of them rely particularly on film education as a main part of media literacy. What makes film education so important for media literacy and how does it help for developing it?

KEYWORDS: media literacy, film education

2) 2024: Бонев, Христо Б. Филмовият франчайз: стратегии от традиционния маркетинг в екранните изкуства. – В: Годишник на НАТФИЗ'2023. София, НАТФИЗ, 2024, 113-121. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Дали филмът е произведение на изкуството, уникален културен продукт или може би – преживяване, са въпроси, които вълнуват различни изследователи, изкуствоведи, продуценти, а и зрителите вече повече от столетие. Този въпрос има значение не само от теоретична и терминологична гледна точка, но и от гледна точка на маркетинга – какво да създават продуцентите, как то да се дистрибутира и в каква „опакровка“ да се предлага за показ в киносалона и по телевизията. Една от малкото подходящи бизнес стратегии от други индустрии, които поне частично могат да гарантират комерсиален успех и могат да се приложат във филмопроизводството, е франчайзингът.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: филмов, франчайз, маркетинг

ABSTRACT: Whether a film is a work of art, a unique cultural product or perhaps an experience, are questions that have been of interest to various researchers, art critics, producers and viewers for more than a century. This question is important not only from a theoretical and terminological point of view, but also from a marketing point of view – what should producers create, how should it be distributed and in what “positioning” should it be made for the exhibition. One of the few suitable business strategies from other industries that can at least partially guarantee commercial success and can be applied to film production is franchising.

KEYWORDS: film, franchise, marketing

3) 2024: Димитров-Мечкарски, Годор. Фонетични и нефонетични звукови промени в потока на речта. – В: Годишник на НАТФИЗ'2023. София, НАТФИЗ, 2024, 48-62. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Книжовният език е система от общовалидни и официални за дадена езикова общност правила. Повлияванията между звуковете имат артикулационен и акустичен аспект. Статията разглежда тези звукови промени, които биват два големи дяла – звукови (фонетични) и незвукови (нефонетични).

ABSTRACT: Literary language is a system of valid and official rules for a particular language community. Interactions between sounds have an articulatory and acoustic aspect. The following article describes these sound changes, which separate into two large categories - sound (phonetic) and non-sound (non-phonetic).

4) 2024: Дойчева, Венета. „Варненско лято“2024, Сп. Култура, бр.07/2024, с.56-58, ISSN – 0861-1408, НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК ID №4289

РЕЗЮМЕ: Анализ на програмата на Международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024 с акцент върху актьорските присъствия и ярките форми на моноспектакли.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024, моноспектакъл

SUMMARY: Analysis of the program of the International Theater Festival "Varna Summer" 2024 with an emphasis on the actors' presence and the vivid forms of one-man shows.

KEYWORDS: International Theater Festival "Varna Summer" 2024, one-man show

5) 2024: Илкова, Катерина. Фестивал, че два, че три. – В: Годишник на НАТФИЗ'2023. София, НАТФИЗ, 2024, 27-37. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Илкова анализира естетиката, която следват различни куклени театри по света както и предпоставките за избор на път за развитие.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: куклен театър, актьор, пиеса, драматургия, режисура, кукла

ABSTRACT: Ilkova analyses the aesthetics followed by various puppet theatres around the world as well as the prerequisites for choosing a development way.

KEYWORDS: puppet theater, actor, play, dramaturgy, direction, puppet

6) 2024: Ковачева-Бежан, Ралица. Мъдростта на тялото. Подходът отвън навътре в обучението по глас и говор. Погледът на Запада към Изтока. – В: Годишник на НАТФИЗ'2023. София, НАТФИЗ, 2024, 225-238. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Актьорът е инструмент сам на себе си. Ние имаме познанието необходимо ни да сме цялостни, но съвременната технологична среда води до обездвижване на телата ни, закърняване на рефлексите ни и притъпява сетивата ни, така необходими за съществуването в една над ежедневна обострена художествена реалност. За да се подготви тялото и психиката за постигането на всичко, което се изисква, за да сме пълноценно съществуващи на сцената, се засилва потребността от техника, освежаваща, събуждаща и припомняща връзката с природата и автентичната ни идентичност. Публикацията разглежда необходимостта от прилагане на подхода отвън-навътре в съвременното обучението по глас и говор. За целта се фокусира на работата на една от най-значимите педагожки по глас и говор Патси Роденбърг, успешно прилагаща в работата си този подход. Патси Роденбърг смята, че работата над гласа често пъти може да бъде много ефективна, ако се научим да работим отвън-навътре, като има предвид чисто физическите и систематичните аспекти в отношенията ни към работата над себе си – отвън и оттам към емоционалния и интелектуалния живот – навътре. В публикацията се разглежда и актьорския метод „Методът Сузуки“ на големия японски режисьор и философ Тадаши Сузуки, който изследва примитивната, животинска енергия, която лежи в латентно състояние в съвременното тяло, ангажирайки телата отново да се свържат с естествения свят, за да можем като „...художници...“ да „вдъхновяваме нови начини за живот в него“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: актьорски метод, подходът отвън-навътре, съвременното обучението по глас и говор, Патси Роденбърг, методът Сузуки, Тадаши Сузуки.

ABSTRACT: "The actor is an instrument unto themselves. We have the knowledge necessary to be whole, but the modern technological environment leads to the immobilization of our bodies, the stagnation of our reflexes, and dulls our senses, which are so essential for existing in an elevated artistic reality beyond the everyday. To prepare the body and psyche for achieving everything required to fully exist on stage, there is an increasing need for techniques that refresh, awaken, and remind us of our connection to nature and our authentic identity. The publication examines the necessity of applying the outside-in approach in contemporary voice and speech training. To this end, it focuses on the work of one of the most significant voice and speech educators, Patsy Rodenburg, who successfully applies this approach in her practice. Patsy Rodenburg believes that working on the voice can often be very effective if we learn to work from the outside in, considering the physical and systematic aspects of our relationship with self-work—from the outside, and then toward the emotional and intellectual life—from within. The publication also discusses the acting method "The Suzuki Method" of the great Japanese director and philosopher Tadashi Suzuki, who explores the primitive, animal energy that lies in a latent state in the modern body, engaging the bodies once again to connect with the natural world so that we, as "...artists..." can "inspire new ways of living in it."

KEYWORDS: acting method, outside-in approach, contemporary voice and speech training, Patsy Rodenburg, the Suzuki method, Tadashi Suzuki.

7) 2024: Костова, Елица. Възникване и историческо развитие на актьорското обучение във Франция, Русия, Англия и Италия. – В: Годишник на НАТФИЗ'2023. София, НАТФИЗ, 2024, 78-88. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: В статията се разглежда въпросът за развитие на актьорското обучение във Франция, Русия, Англия и Италия от гледна точка на проследяване на етапите на формиране на модели и структури за организиране на обучението на актьори, като се тръгне от първоначални опити за предаване на умения и

се стигне до организиране на академични структури и учебни заведения с амбициозни учебни планове и програми. Прави се ретроспекция на известни школи и преподаватели с идеята за представяне на една обща картина на обучението на актьори в посочените страни и Европа.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Обучение, актьори, история, театрални школи, театрално майсторство

8) 2024: Нацев, Ивайло. „Предпоследните“ – забравените истории на пионерите в киното. // Трудове на Русенски университет – 2024. Русе, РУ „Ангел Кънчев“, 2024, ISSN 1311-3321. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Статията разказва за хора – визионери, инженери, изобретатели и за техните забравени истории за упорит труд и високи постижения, завършили със загубено доверие и вяра в човешкото и човека. Тя се фокусира върху конкретни събития, случили се в зората на киното, които наистина променят неговия облик и развитие, но пионерите зад тези постижения така и не получават заслуженото им внимание, а биват погребани в забрава. За щастие рано или късно истината излиза наяве и новите технологии правят това възможно по-лесно от всякога. Може ли филмовата история, объркана в миналото, да бъде поправена веднъж и завинаги сега?

SUMMARY: The article tells about people – visionaries, engineers, inventors and their forgotten stories of hard work and high achievements, which ended with a lost trust and faith in humanity and man. It focuses on specific events that happened at the dawn of cinema, which really changed its appearance and development, but the pioneers behind these achievements never get the attention they deserve, but are buried in oblivion. Fortunately, sooner or later the truth comes out and new technologies make this possible easier than ever. Can the history of cinema, confused in the past, be fixed once and for all now?

KEYWORDS: Movie, Cinema, First Projection, Sound Movies, First Film with Sound.

9) 2024: Нацев, Ивайло. Звукът на гетото. // Електронно издание на сп. Кино – февруари/2024г. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №969. ISSN – 0861 – 4393.

РЕЗЮМЕ: Статията разказва за спецификата и предизвикателствата при звукозаписа на терен за Ф.П. „МАЙКА“ в Африканското гето, Кибера в Кения. Разкрива детайлите при работа в непозната и екзотична страна и преодоляването на трудностите за постигане на максимално качествени резултати. Разгледани са различни софтуерни инструменти за звукообработка и техники от „кухнята“ по време на пост-продукцията на филма, получил номинация от Българската Филмова Академия "В. Гендов" за "Най-добър звук (Best Sound)" през 2023 г.

SUMMARY: The article tells about the specifics and challenges of field recording for the F.P. "MOTHER" in the African ghetto, Kibera in Kenya. It reveals the details of working in an unknown and exotic country and overcoming the difficulties to achieve maximum quality results. Various software tools for sound processing and techniques from the "kitchen" are examined during the post-production of the film, which received a nomination from the Bulgarian Film Academy "V. Gendov" for "Best Sound" in 2023.

10) 2024: Николова, Камелия. „Обърни се с гняв назад“ на Джон Осбърн и театърът в периода 1956-1968. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 9-27. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Студията разглежда емблематичната драма на Джон Осбърн (1929-2024) „Обърни се с гняв назад“ (1956), която се превръща в катализатор на обновлението в новото драматургично писане във Великобритания и анализира потенциала на текста за различни интерпретации в европейската и българската театрална практика.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Джон Осбърн, английска драма, ново драматургично писане

SUMMARY: The study examines John Osborne's (1929-2024) emblematic drama "Turn Back in Anger" (1956), which became a catalyst for the renewal of new dramatic writing in Britain, and analyzes the potential of the text for different interpretations in European and Bulgarian theatrical practice.

KEYWORDS: John Osborne, English drama, new dramatic writing

11) 2024: Петров, Стилиян. Отговор в анкетата: Литературата и театърът: един за друг родени? (Анкета с театрали, проведена и коментирана от Людмил Димитров). В: Литературата, бр. 32, Издание на Факултета по славянски филологии. С. УИ „Св. Кл. Охридски“ 2024: 401 стр. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №1422

12) 2024: Ружев, Здравко. Музика и светлина – екранна симбиоза на две противоположности. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 121-133. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Текстът изследва взаимодействието на музиката и светлината като формални противоположни изразни средства, а същевременно като симбиотични креативни фактори при творческото им приложение в работата на съвременния оператор.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: музика, оператор, осветление

13) 2024: Стоин, Людмила. Подмяна на действителността като психологически феномен в „Записки на един луд“ на Н. В. Гогол. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 88-107. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

14) 2024: Терзиев, Асен. Дух срещу тяло: пиесите на монахинята Хротсвита. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 37-48. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Представяне на драматургичното творчество на монахинята Хротсвита, живяла и работила в долносаксонското абатство Гарндерсхайм през X в. Нейните шест пиеси са открити от ренесансовите хуманисти и са единствените запазени до наши дни драматургични произведения от този период на Средновековието, когато връзката с античния театър е била прекъсната за дълго.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: средновековен театър, Хротсвита Гандерсхаймска, европейска драматургия

SUMMARY: Presentation of the dramatic work of the nun Hrotsvita, who lived and worked in the Lower Saxon abbey of Gandersheim in the 10th century. Her six plays were discovered by Renaissance humanists and are the only dramatic works preserved to this day from this period of the Middle Ages, when the connection with the ancient theater was interrupted for a long time.

KEYWORDS: medieval theater, Hrotsvita of Gandersheim, European dramaturgy

15) 2024: Халачев, Любомир. Прилики и разлики. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 107-113. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Основната тема на тази статия е отношението на продуцента към производството на един филм (говорим аз игрално кино). За целта сравняваме дейността на продуцента в киното на САЩ, което в много случаи служи като еталон за продуцентска дейност. След това търсим приликите и разликите в работата на европейските и българските продуценти.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: продуцент, филмопроизводство, финансова печалба, фестивални постижения.

ABSTRACT: “Similarities and Differences” in Production Practices

The article offers a valuable analysis of the differences in approaches to filmmaking in the U.S., Europe, and Bulgaria.

Idea for expansion: Add specific examples of successful Bulgarian or European films that balance between festival success and financial profit. The comparison with the American system could also address the influence of streaming platforms.

KEYWORDS: producer, filmmaking, profit, festivals

16) 2024: Цветанов, Мирослав. Традиционната народна култура и кукленият театър. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 62-72. ISSN 1314-0760. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073.

РЕЗЮМЕ: Знанието, че традиционната народна култура е непресъхващ извор на творчески идеи, не е достатъчно условие да се връщаме все към едни и същи извори. Съзнанието, че глобалната мрежа, а и собствените ни възможности за творчески обмен през нея са практически неограничени – ни дава рядката възможност да не се ограничаваме само в рамката на регионални културни традиции. Ние имаме достъп до цялата човешка традиционна култура. В тази връзка статията изследва, анализира и обобщава общите културни натрупвания и традиции в областта на кукленото изкуство, и дава модел за надграждане на специалното театрално образование с модерен прочит на заложените, но неизследвани още възможности в традиционните култури на народите.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Методи на обучение, Традиционна култура, Традиции, Одухотворяване на куклата, Проблеми на театъра, Кукленост, Театър, Зрители, Куклен театър, Образование, Театрална кукла, Професионален театър, Театрално образование, Професионални предизвикателства, Творческо майсторство, Научен анализ

ABSTRACT: The understanding that traditional folk culture is an inexhaustible source of creative ideas is not, in itself, a sufficient reason to repeatedly draw from the same sources. Recognizing that the global network, along with our virtually unlimited opportunities for creative exchange through it, provides us with the rare chance to transcend the boundaries of regional cultural traditions. We now have access to the entirety of humanity's traditional cultural heritage. In this context, the article explores, analyzes, and synthesizes shared cultural legacies and traditions in the field of puppet theatre. It also presents a model for enhancing specialized theatre education by offering a modern interpretation of the untapped potential inherent in the traditional cultures of various nations.

KEYWORDS: Theatre, Puppet theatre, Education, Theatrical puppet, Professional theatre, Theatre education, Professional challenges, Creative skill, Scientific analysis Theatre, Puppet Theatre, Education, Puppetry, Professional Theatre, Theater Education, Professional Challenges, Creative Excellence, Scientific Analysis

17) 2024: Цветкова, Цветелина. Микроквалификациите – необходимото ново допълнение към традиционното висше образование. // Втора национална научно-приложна конференция дигиталната трансформация на образованието проблеми и решения, Русе 2024, Сборник доклади, ISSN 3033-0629, стр.383-387, **НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК ID 5131**, награден доклад

РЕЗЮМЕ: Живеем в динамични времена, които ни изправят както пред множество предизвикателства, така и пред несъществуващи до скоро възможности. Съвременните технически средства дават възможност за нови перспективи не само в нашето ежедневие, но и в образователната система, от които трябва да се възползваме. Една от тях е създаването на специализирани онлайн обучителни курсове, дефинирано от Европейската комисия като „микроквалификации“ (micro-credentials). Инициативата за създаването на подобен тип обучения е провокирана основно от необходимостта за постоянното повишаване на професионалната квалификация и стимулиране на ученето през целия живот. Подобен тип обучения могат да бъдат от сериозна помощ и в системата на висшето образование. Кратките онлайн курсове, носещи малък брой кредити, биха били чудесна възможност не само за надграждане на професионалните знания и умения на студентите, но и за правилното кариерно ориентиране на завършващите гимназиален курс.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: микро-квалификации, висше образование, продължаващо обучение, онлайн курсове, кариерно ориентиране

ABSTRACT: The dynamic and ever-changing times we live in present us with both challenges and opportunities. We must take advantage of the new technical means, that could give new perspective and possibilities not only in our daily lives, but also in our education system. One of these opportunities is creation of short professional online courses. That type of trainings is defined by the European Commission as „micro-credentials“. They can be used not only for continues improvement of professional qualifications and stimulation of lifelong learning, but also be a significant help in the higher education system. Short online courses with a small number of credits would be a great opportunity not only to upgrade the professional knowledge of the current students but also to provide appropriate career guidance for high school graduates.

KEYWORDS: micro-credentials, higher education, lifelong learning, online courses, career guidance

18) 2024: Цанев, Боян. Антиутопични топоси на трансмедията-карта. – В: Годишник на НАТФИЗ’2023. София, НАТФИЗ, 2024, 270-277. ISSN 1314-0760. **НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК: ID №4073**.

РЕЗЮМЕ: Текстът се вглежда върху темата за антиутопията и нейната устойчивост във времето, а с това и с неминуемата промяна по отношение на нейното възприемане, показана чрез филмови и социални наследства

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Антиутопия, трансмедия, жанрово и авторско кино

ABSTRACT: The text looks at the theme of dystopia and its persistence over time, and with it the inevitable change in its perception, demonstrated through film and social legacies.

KEYWORDS: Dystopia, transmedia, genre and auteur cinema

ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИЗДАНИЯ И НАЦИОНАЛНИ МЕДИИ, ПРИЗНАТИ ОТ НАЦИД

1) 2024: Аверина, Мария. Принципи при съчетаването на оригинални архивни материали и дигитално обработени филмови архиви. – В: Кино, декември/2024. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969

РЕЗЮМЕ: Статията е изградена въз основа на анализ на филма Те няма да остареят (2018) на австралийския режисьор Питър Джаксън, който е създаден по случай 100-годишнината от края на Първата световна война. Дискутира се докъде могат да стигнат монтажът и обработката на архивни кадри и дали свръхподобряването на архивите не отнема от тяхното въздействие. Ако досега основният въпрос е бил дали киноархивите няма да се използват недобросъвестно в различен контекст от този, в който са били заснети, то сега новата дискуссия е дали архивите няма да бъдат толкова подобрени дигитално, че да изгубят автентичното си излъчване?

КЛЮЧОВИ ДУМИ: документално кино, архиви, дигитализация, история, паралелен монтаж, звукова картина, свръхподобряване, автентичност, Първата световна война, ветерани.

2) 2024: Андонов, Красимир, автор, “Закрилата на кръста”, National Geographic България, април 2024, корица, текст и фотографии

<https://www.nationalgeographic.bg/a/zakrilata-na-krsta>

РЕЗЮМЕ: Изследване, свързано с традиционните практики за оброк, които са живи и днес.

SUMMARY: A study related to traditional vow practices that are still alive today.

3) 2024: Владимирова, Димитър. Фотографията между репродукцията, документа и произведението. – В: Кино, март/2024. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

4) 2024: Владимирова, Димитър. Фотография в концептуалното изкуство. – В: Кино, май/2024. НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, ID №969.

5) 2024: Георгиева, Ангелина. Следи от Moving in November. // Платформа за съвременни изпълнителски изкуства „Нови драматургии“, 20.01.2024 – dramaturgynew.eu

РЕЗЮМЕ: Рецензия на един от интересните фестивали за съвременен танц в Европа - Moving in November 2023 в Хелзинки. Програмата му включваше смели и открояващи се представления на артисти, получили вече международно признание, но също така демонстрираше ангажимент към местната сцена.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: фестивали, съвременен танц, Moving in November

SUMMARY: A review of one of the most interesting contemporary dance festivals in Europe - Moving in November 2023 in Helsinki. Its program included bold and standout performances by artists who have already received international recognition, but also demonstrated a commitment to the local scene.

KEYWORDS: festivals, contemporary dance, Moving in November

6) 2024: Георгиева, Ангелина. Изкуство по сриващото се небе. // Списание за танц, 6/2024, с. 25-27. ISSN 2682-9428

РЕЗЮМЕ: Как можем да работим и творим във време на все по-тежки кризи? Статията разказва за международната хореографска среща в Тимишоара Choreographic Convention, на която този въпрос определи доминиращите я теми.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Life Long Burning, choreographic convention, съвременен танц

SUMMARY: How can we work and create in times of increasingly severe crises? The article tells about the international choreographic meeting in Timisoara Choreographic Convention, where this question determined its dominant themes.

KEYWORDS: Life Long Burning, choreographic convention, contemporary dance

7) 2024: Георгиева, Ангелина. Фестивалът е място за събиране. Интервю с Керстин Шрот. – Списание за танц, 6/2024, с. 68-71. ISSN 2682-9428.

РЕЗЮМЕ: Артистичната директорка на Moving in November в Хелзинки споделя възгледите си за фестивалите като събитие и ролята им в развитието на съвременния танц в Европа.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: съвременен танц, Moving in November, фестивали

SUMMARY: The artistic director of Moving in November in Helsinki shares her views on festivals as an event and their role in the development of contemporary dance in Europe.

KEYWORDS: contemporary dance, Moving in November, festivals

8) 2024: Георгиева, Ангелина. Ичко Лазаров – поет на танца. – Списание за танц, 6/2024, с. 112-115. ISSN 2682-9428.

РЕЗЮМЕ: Ичко Лазаров е знаково име за балетната сцена през 1960-те години, като той допринася за основаването на балет „Арабеск“. Статията разказва за неговия творчески път и за международната му кариера въз основа на разговор с неговата съпруга и професионална спътница Галина Лазарова.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Ичко Лазаров, балет „Арабеск“, „Съвременен балетен театър“

SUMMARY: Ichko Lazarov was a significant name on the ballet scene in the 1960s, contributing to the founding of the ballet "Arabesque". The article tells about his creative path and his international career based on a conversation with his wife and professional companion Galina Lazarova.

KEYWORDS: Ichko Lazarov, ballet "Arabesque", "Contemporary Ballet Theatre"

9) 2024: Георгиева, Ангелина. Нов брой на „Списание за танц“ с водеща тема „Стойността на танца“. – Литературен вестник, 21/2024, с. 8. ISSN 1310-9561.

РЕЗЮМЕ: Статията представя актуалния брой на единственото специализирано издание в България за балет, съвременен танц и танцова култура.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Списание за танц“, културна периодика, стойността в изкуствата

SUMMARY: The article presents the current issue of the only specialized publication in Bulgaria for ballet, contemporary dance and dance culture.

KEYWORDS: "Dance Magazine", cultural periodical, value in the arts

10) 2024: Дойчева, Венета. Зимни бележки за есенни (парижки театрални) впечатления. Първа част, Литературен вестник, бр.10, 13-19.03.2024, стр. 8, ISSN 1310-9561

РЕЗЮМЕ: Критически поглед към началото на театралния сезон 2023/2024 в Париж. Представяне на историята и профила на Театър „Одеон“. Акцент върху постановката „Изповеди“ с режисьор Александър Зелдин.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Театър „Одеон“ – Париж, Александър Зелдин

SUMMARY: A critical look at the beginning of the 2023/2024 theater season in Paris. Presentation of the history and profile of the Odeon Theater. Emphasis on the production "Confessions" directed by Alexander Zeldin.

KEYWORDS: Odeon Theater - Paris, Alexander Zeldin

11) 2024: Дойчева, Венета. Зимни бележки за есенни (парижки театрални) впечатления. Втора част, Литературен вестник, бр.11, 20-26.03.2024, стр. 8, ISSN 1310-9561

РЕЗЮМЕ: Критически поглед към началото на театралния сезон 2023/2024 в Париж. Акцент върху постановката [Франция. Фашизъм] на сцената на Театър „Одеон“ с режисьор Силвен Кръзозо. Представяне на профила на театър Комеди франсез с акцент върху постановката „Бълха в ухото“ с режисьорката Лило Баур.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: [Франция. Фашизъм], Театър „Одеон“ – Париж, Комеди франсез, „Бълха в ухото“

SUMMARY: A critical look at the beginning of the 2023/2024 theater season in Paris. Emphasis on the production [France. Fascism] on the stage of the Odeon Theater with director Sylvain Creuzeaux. Presentation of the profile of the Comedie Française theater with emphasis on the production "A Flea in the Ear" with director Lilo Baur.

KEYWORDS: [France. Fascism], Odeon Theater – Paris, Comedie Française, "A Flea in the Ear"

12) 2024: Дойчева, Венета. „Венецианският търговец“ – непреходен във времето“, сп. Мениджър, бр. 5, май-юни 2024, стр. 112-113, ISSN C608-4478

РЕЗЮМЕ: Критически анализ на постановката „Венецианският търговец“ от Шекспир с режисьор Явор Гърдев на сцената на Народен театър „Иван Вазов“. Акцент върху режисьорската интерпретация и актьора Самуел Финци в ролята на Шайлок.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Венецианският търговец“, Явор Гърдев, Самуел Финци

SUMMARY: Critical analysis of the production of "The Merchant of Venice" by Shakespeare, directed by Yavor Gardev on the stage of the Ivan Vazov National Theater. Emphasis on the director's interpretation and the actor Samuel Finzi in the role of Shylock.

KEYWORDS: "The Merchant of Venice", Yavor Gardev, Samuel Finzi

13) 2024: Дойчева, Венета. Съвременните форми на цензура – БНР, програма Христо Ботев, 14.06.2024

<https://bnr.bg/hristobotev/post/102006443/savremennite-formi-na-cenzura-v-teatarata>

14) 2024: Николова, Камелия. Платформата за унгарски съвременни изпълнителски изкуства dunaPart се проведе за 6-и път. – Литературен вестник, № 3, 24-30.01.2024, 8.

РЕЗЮМЕ: Рецензия за шоукейс на съвременния унгарски театър dunaPart в Будапеща. Програмата включва театрални и танцови представления и пърформанси.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: унгарски театър, танц, пърформанс

SUMMARY: Review of a showcase of the contemporary Hungarian theatre dunaPart in Budapest. The programme includes theatre and dance performances.

KEYWORDS: hungarian theatre, dance, performance

15) 2024: Николова, Камелия. Без Красимир Спасов. Едно непоправимо отсъствие – Литературен вестник, № 9, 6-13.03.2024, 8.

РЕЗЮМЕ: Текст в памет на големия български режисьор и педагог Красимир Спасов (26.07.1941 – 14.01.2024). Представени са акцентите в неговата дългогодишна творческа кариера и принос към българския театър.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: български театър, Красимир Спасов, режисура

SUMMARY: Text in memory of the great Bulgarian director and pedagogue Krasimir Spasov (26.07.1941 – 14.01.2024). The highlights of his long creative career and contribution to Bulgarian theater are presented.

KEYWORDS: Bulgarian theater, Krasimir Spasov, directing

16) 2024: Николова, Камелия. Започна 32-то издание на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ – Литературен вестник, № 22, 5-11.06.2024, 8.

РЕЗЮМЕ: Представяне на програмата на предстоящото издание на Международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024 и акцентите в неговата българска и международна програма

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Международен театрален фестивал „Варненско лято“

SUMMARY: Presentation of the program of the upcoming edition of the International Theater Festival "Varna Summer" 2024 and the highlights of its Bulgarian and international program

KEYWORDS: International Theater Festival "Varna Summer"

17) 2024: Николова, Камелия. Радваща е отдавна чаканата ориентация към най-новото в европейската драматургия. – ВЪРЕКИ, 15.06.2024.

<https://xn--b1agjhxg2e.com/post/753260951906779136/>

РЕЗЮМЕ: Посредством програмата на 32-то издание на Международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024 се разглежда и анализира проблема за възобновения интерес към новата европейска драматургия.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Международен театрален фестивал „Варненско лято“, европейска драматургия

SUMMARY: The program of the 32nd edition of the International Theatre Festival "Varna Summer" 2024 examines and analyzes the problem of the renewed interest in the new European dramaturgy.

KEYWORDS: International Theatre Festival "Varna Summer", European dramaturgy

18) 2024: Николова, Камелия. Крикор Азарян (1934-2009): три годишнини - Литературен вестник, № 42, 27.11.-3.12.2024, 8, ISSN 1310 – 9561.

РЕЗЮМЕ: Текстът за творчеството на големия български театрален режисьор и педагог Крикор Азарян (15.03.1934 – 14.12.2009), посветен на три годишнини: 90 години от неговото рождение, 15 години от неговата смърт и 50 години от премиерата на неговата първа постановка на „Вишнева градина“ в Театър на народната армия.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Крикор Азарян, Вишнева градина, Театър на народната армия.

SUMMARY: The text about the work of the great Bulgarian theater director and pedagogue Krikor Azaryan (15.03.1934 – 14.12.2009), dedicated to three anniversaries: 90 years since his birth, 15 years since his death and 50 years since the premiere of his first production of "The Cherry Orchard" at the Theater of the People's Army.

KEYWORDS: Krikor Azaryan, The Cherry Orchard, Theater of the People's Army.

19) 2024: Николова, Камелия. Театралното пространство на режисьора и сценографа. – Портал Култура, 26.06.2024.

20) 2024: Николова, Камелия. Алтернативният независим театър и новата драма в България след 1989: полемики и избори – Polemics and Choices (Сборник с доклади от Международна конференция „Петнадесети славистични четения“/ Polemics and Choices (Proceedings of the Fifteenth International Slavic Studies Conference, 16th–18th June 2022, Sofia), Том II. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2024, 353-361; ISBN 978-619-7433-85-2; ISBN 978-619-7433-86-9 (pdf)

РЕЗЮМЕ: Докладът представя и анализира спецификите на алтернативния независим театър и новата драма в България след промените от 1989 г.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: алтернативен театър, независим театър, нова драма

SUMMARY: The report presents and analyzes the specifics of alternative independent theater and new drama in Bulgaria after the changes of 1989.

KEYWORDS: alternative theater, independent theater, new drama

21) Пашов, Петър. Проявления на куклата и куклеността в спектаклите на театър на Таганка през 60-те и 70-те години на ХХ век. // Страница на Център за семиотични и културни изследвания за докторанти и млади учени, 2024. ISSN 2815-3553. Национален референтен списък: ID№4578 <https://cssc-bg.com/e-library/library-humanitas/phd-post/pashov-2024>

РЕЗЮМЕ: Текстът представя аспекти от неформално изследване из историята на Театър за драма и комедия на Таганка. Статията поставя акцент върху процеса на оформяне на стила и естетиката на московската трупа и по-специално върху имплементирането на средства и прийоми, които от днешна гледна точка могат да бъдат разпознати като куклени. В някои от своите спектакли театърът интегрира предмети, материали, фигури-актанти в сценографията и пространството като своего рода „кукли“. Под носител на кукленост може да се разбира обект с асоциативност, метафоричност и обобщеност на внушението си по отношение на човешки проблем или явление. Анимирайки я, „одухотворявайки“ я, актьорът изявява своето отношение към неживата материя и проблема, обобщен в нея.

SUMMARY: The text presents aspects of an informal study of the history of the Taganka Drama and Comedy Theater. The article focuses on the process of shaping the style and aesthetics of the Moscow troupe and, in particular, on the implementation of means and techniques that, from today's point of view, can be recognized as puppetry. In some of its performances, the theater integrates objects, materials, figures-actants into the scenography and space as a kind of "puppets". A bearer of puppetry can be understood as an object with associativity, metaphoricity and generalization of its suggestion regarding a human problem or phenomenon. By animating it, "spiritualizing" it, the actor expresses his attitude towards inanimate matter and the problem summarized in it.

22) 2024: Терзиев, Асен. За номинациите „Икар 2024“. – В: Литературен вестник, бр. 5, 7-13.02, с. 8, ISSN 1310 – 9561

РЕЗЮМЕ: Представяне на основните тенденции, открояващи се в ежегодните номинации за националните театрални награди „Икар“ на Съюза на артистите в България.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: театрални награди „Икар“, Съюз на артистите в България
SUMMARY: Presentation of the main trends emerging in the annual nominations for the national theater awards "Icarus" of the Union of Artists in Bulgaria.
KEYWORDS: theater awards "Icarus", Union of Artists in Bulgaria

23) 2024: Терзиев, Асен. „Театър в условия на извънредна конкуренция. Различна ли е новата публика?“, Интервю с Асен Терзиев и Стефани Стоева на БНР, програма „Христо Ботев“, 23.02.2024 г, <https://bnr.bg/post/101953339/obzor>

РЕЗЮМЕ: Театроведът и ръководител на катедра „Театрознание“ в НАТФИЗ Асен Терзиев и авторката на подкаста „Термодинамика“ Стефани Стоева разговарят за особеностите на съвременната театрална публика.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: интервю, БНР, публика, театър

SUMMARY: Theatre scholar and head of the Theatre Studies Department at the National Academy of Theatre and Film Arts, Asen Terziev, and the author of the podcast Thermodynamics, Stefani Stoeva, talk about the peculiarities of the contemporary theatre audience.

KEYWORDS: interview, Bulgarian National Radio, audience, theatre

24) 2024: Терзиев, Асен. Международен театрален фестивал „Варненско лято“ от 1 до 15 юни – участие в предаването "Култура.БГ" на БНТ на 27.05.2024 <https://www.youtube.com/watch?v=KvwUjkJem4o>

РЕЗЮМЕ: Интервю с театроведа и главен координатор на фондация „Виа Фест“ за програмата на международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024

КЛЮЧОВИ ДУМИ: интервю, международен театрален фестивал „Варненско лято“

SUMMARY: Interview with the theater scholar and chief coordinator of the Via Fest Foundation about the program of the Varna Summer International Theater Festival 2024

KEYWORDS: interview, Varna Summer International Theater Festival

25) 2024: Терзиев, Асен. Съвременните форми на цензура – БНР, програма Христо Ботев, 14.06. 2024

<https://bnr.bg/hristobotev/post/102006443/savremennite-formi-na-cenzura-v-teatar>

РЕЗЮМЕ: Интервю с театроведа и главен координатор на фондация „Виа Фест“ за конференцията "Цензурата: преди и сега" от програмата на международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024

КЛЮЧОВИ ДУМИ: интервю, международен театрален фестивал „Варненско лято“, цензура

SUMMARY: Interview with the theater scholar and chief coordinator of the Via Fest Foundation for the conference "Censorship: Then and Now" from the program of the Varna Summer International Theater Festival 2024

KEYWORDS: interview, Varna Summer International Theater Festival, censorship

26) 2024: Терзиев, Асен. Театралният фестивал Варненско лято започва на 1 юни. Интервю с Асен Терзиев в БНР 31.05. 2024

<https://bnr.bg/hristobotev/post/101998985/teatralniat-festival-varnensko-lato-zapochva-na-1-uni>

РЕЗЮМЕ: Интервю с театроведа и главен координатор на фондация „Виа Фест“ за програмата на международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024

КЛЮЧОВИ ДУМИ: интервю, международен театрален фестивал „Варненско лято“

SUMMARY: Interview with the theater scholar and chief coordinator of the Via Fest Foundation about the program of the Varna Summer International Theater Festival 2024

KEYWORDS: interview, Varna Summer International Theater Festival

27) 2024: Терзиев, Асен. Моноспектаклите доминират на сцената през този сезон, каза за БТА театроведът Асен Терзиев. Интервю с Асен Терзиев за БТА, 07.06.2024, <https://www.bta.bg/bg/news/685725-monospektaklite-dominirat-na-stsenata-prez-tozi-sezon-kaza-za-bta-teatrovedat-a>

РЕЗЮМЕ: Интервю с театроведа и главен координатор на фондация „Виа Фест“ за програмата на международен театрален фестивал „Варненско лято“ 2024

КЛЮЧОВИ ДУМИ: интервю, международен театрален фестивал „Варненско лято“

SUMMARY: Interview with the theater scholar and chief coordinator of the Via Fest Foundation about the program of the Varna Summer International Theater Festival 2024

KEYWORDS: interview, Varna Summer International Theater Festival

ПУБЛИКАЦИИ В ЧУЖДИ ИЗДАНИЯ

1) 2024: Georgieva, Angelina. Success makes you happy: on Ivo Dimchev.// tanz.dance bilingual Magazine, 19.07.2024, <https://tanz.dance/success-makes-you-happy>.

РЕЗЮМЕ: Иво Димчев е от най-оригиналните и провокативни артисти на съвременната танцова и перформанс сцена. Статията проследява неговия творчески път с фокус върху начина, по който в своите представления поставя въпроса за стойността в изкуството.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Иво Димчев, съвременен сценичен перформанс, стойността в изкуствата

SUMMARY: Ivo Dimchev is one of the most original and provocative artists on the contemporary dance and performance scene. The article traces his creative path with a focus on the way in which he raises the question of value in art in his performances.

KEYWORDS: Ivo Dimchev, contemporary stage performance, value in the arts

2) 2024: Dachev, Miroslav. Semiotics of Voice: Icon, Voice, Miracle. – Academia.edu, 2024 (<https://www.academia.edu>).

РЕЗЮМЕ: От незапомнени времена – най-вероятно поради силата на благословията, проклятието и заклинанието, но в не по-малка степен и поради интимната близост, която създава и в която участва – гласът има силно въздействие върху човека. Можем следователно да копнеем по това – да чуем как някога е звучало спасителното слово от най-ранните до по-късните предания за Атон; *да чуем* не само гласа, разказващ тези предания, но и гласовете, които звучат в тях. Един от тях, може би най-важният за мястото, вречено на Богородица, е Нейният глас. Въпросът каква е връзката на Този глас с чудотворните икони на Божията Майка, е реторичен. Чудотворната Богородична икона винаги е икона *в действие*, славата ѝ е свързана с това, че извършва, че осъществява. Чудото се случва в действието, то е събитийният живот на иконата. Но чудотворната Богородична икона не е само *imago ludens* – освен че избира мястото си, като се движи (самопремества), в много от случаите иконата е обвързана с Богородичния глас. Гласът също може да бъде в основата на действието – гласът (изреченето с гласа) също *осъществява*, с него *се вършат неща*. Фокусирам изрично върху *гласа*, а не само върху речта на Богородица, която реално ще разгледам оттук нататък. Докато казаното от Нея (и неговият смисъл) наистина предопределя, а впоследствие и обяснява много от случилите се с чудотворните икони събития, *гласът като феномен* е това, което въздейства най-първо и най-силно. Независимо от това, което изрича и речевият акт, в който то е поднесено (дали обяснява, заповядва, съветва, обещава и т.н.), гласът сепва, стъписва, обърква, изважда от реалността и препраща в нещо сякаш извънвремево, „не тук“. Неочакван и в още по-голяма степен необичаен, гласът създава нов тип отношение, различно от това, което постига образът. Образът е очакван, към него се пристъпва, към него се стремиш, за разлика от гласа, който идва при теб и те връхлита с цялата мощ на *явяването*. Защото Пресвета Богородица наистина *се явява* чрез гласа Си. И когато Нейните образи проговарят, това е нещо повече от антропоморфна черта.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: чудотворна Богородична икона, глас, чудо, Атон.

ABSTRACT: Since time immemorial—most likely because of the power of blessing, cursing and incantation, but no less because of the intimacy it creates and in which it participates—the voice has had a powerful impact on man. Therefore, we can yearn for this—to hear how the saving word once sounded from the earliest to the later traditions of Mount Athos, *to hear not only* the voice telling these traditions, but also the voices sounding in them. One of them, perhaps the most important for the place entrusted to the Theotokos, is her voice. The question what is the relationship of this voice to the miraculous icons of the Mother of God is rhetorical. The miraculous icon of the Theotokos is always an icon *in action*, her glory is linked to the fact that she performs, that she accomplishes. The miracle happens in the action, it is the eventful life of the icon. But the miraculous icon of the Theotokos is not only an *imago ludens*—besides choosing its place by moving (self-moving), in many cases the icon is bound to the voice of the Theotokos. The voice can also be at the heart of the action—the voice (uttering with the voice) also *accomplishes, things are done* with it. I am focusing explicitly on the *voice*, not just the speech of the Theotokos, which I will actually consider from here on. While what she said (and its meaning) does indeed predetermine, and subsequently explain, many of the events that happened to the miraculous icons, it is *the voice as a phenomenon* that impacts first and most powerfully. Regardless of what it

utters and the speech act in which it is delivered (whether explaining, commanding, advising, promising, etc.), the voice seizes, startles, confuses, removes from reality, and references into something as if out of time, “not here.” Unexpected and to an even greater extent unusual, the voice creates a new kind of attitude, different from what the image achieves. The image is anticipated, approached, aspired to, unlike the voice, which comes to you and overwhelms you with all the power of *appearance*. For the Most Holy Theotokos truly *appears* through her voice. And when her images speak, it is more than an anthropomorphic feature.

KEYWORDS: Miraculous icon of the Theotokos, voice, miracle, Holy Mount Athos.

3) 2024: Dachev, Miroslav. Semiotics of Name: Icon, Name, Miracle. – Academia.edu, 2024 (<https://www.academia.edu>).

РЕЗЮМЕ: Още с произнасянето на името на дадена чудотворна икона този, към когото иконата препраща, заживява в името. Във всяка своя чудотворна икона Пресвета Богородица присъства чрез името. Името е покана и за оживяване на света на преданието. Разказът за чудото, в съгъстена форма, се съдържа в името. То потенциално съдържа всички аспекти на преданието, но един от тях е най-силно присъстващ и номинативно определящ. Името е формула за наратив, фабула в съгъстен вид, квинтесенция от действието на иконата, което носи на раменете си чудото. Чудотворната икона най-често получава името си във връзка с определено събитие, в което иконата участва активно. Дори само произнасянето на името на чудотворната икона в акта на молитвено общуване превръща мястото на ежедневието в празнично място, а времето застива в неподвижния образ на вечността. Когато е молитвено отправено към Богородица, името служи за Нейното призоваване; Тя действително присъства в изреченото име. Още с произнасянето на името на Нейна чудотворна икона, Тя заживява в името.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: чудотворна Богородична икона, име, чудо, Атон.

ABSTRACT: Already with the utterance of the name of a miraculous icon, the one to whom the icon refers comes to life in the name. In each of her miraculous icons, the Most Holy Theotokos is present through the name. The name is also an invitation to enliven the world of the tradition. The narrative of the miracle, in condensed form, is contained in the name. It potentially contains all aspects of the tradition, but one of them is most strongly present and nominally defining. The name is a formula for a narrative, a fable in condensed form, a quintessence of the action of the icon that carries the miracle on its shoulders. A miraculous icon most often gets its name in connection with a particular event, in which the icon is actively involved. The mere utterance of the name of the miraculous icon in the act of prayerful communion transforms the place of everyday life into a place of celebration, and time freezes in the still image of eternity. When prayerfully addressed to the Theotokos, the name serves to invoke her. She is truly present in the name spoken. Already with the utterance of the name of her miraculous icon, she *lives* in the name.

KEYWORDS: Miraculous icon of the Theotokos, name, miracle, Holy Mount Athos.

4) Nikolova, Kamelia. An important reference point – SZÍNHÁZ/szinhaz.net, No 6, 2024 – <https://dossziek.szinhaz.net/6>

РЕЗЮМЕ: Статията коментира спектаклите, включени в шестото издание на унгарската фестивална платформа DunaPart6 и основните тенденции в най-новите продукции на унгарската независима сцена.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: DunaPart6, унгарска независима сцена, Център за съвременно изкуство Trafo.

SUMMARY: The article comments on the performances included in the sixth edition of the Hungarian festival platform DunaPart6 and the main trends in the latest productions of the Hungarian independent scene.

KEYWORDS: DunaPart6, Hungarian independent scene, Trafo Center for Contemporary Art.

5) 2024: Petrov, Stilian. Poslednja tišina. B: Henrik Ibsen. Ko se mrtvi prebudimo. Gledališki list SNG Nova Gorica. 2024: 26–27 str.

6) 2024: Stefanova, Kalina. Theater with a sense of flight. – In: Teatra Vestnesis, 2024, II (154) Latvia, in Latvian.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия за възобновения фестивал BeSeTo – фестивал на Китай, Южна Корея и Япония, който се провежда на ротационен принцип в трите страни от 1994 г. Изданието му в Шънджън е първото след прекъсването поради пандемията. Статията представя фестивала и анализира основните тенденции и спектакли, между които българския „Каквото направи дядо все добре“ на Театър Кредо. Статията е на латвийски език.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Фестивал BeSeTo, Шънджън, Театър Кредо

SUMMARY: A review-issue article about the resumed BeSeTo festival – a festival of China, South Korea and Japan, which has been held on a rotational basis in the three countries since 1994. Its edition in Shenzhen is the first after the interruption due to the pandemic. The article presents the festival and analyzes the main trends and performances, including the Bulgarian “What Grandpa Did Is Always Good” by Theatre Credo. The article is in Latvian.

KEYWORDS: BeSeTo festival, Shenzhen, Theatre Credo

7) 2024: Stefanova, Kalina. BeSeTo in Shenzhen. – In: Art Exchange journal (Vol.1/2024), China, in Chinese.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия за възобновения фестивал BeSeTo – фестивал на Китай, Южна Корея и Япония, който се провежда на ротационен принцип в трите страни от 1994 г. Изданието му в Шънджън е първото след прекъсването поради пандемията. Статията представя фестивала и анализира основните тенденции и спектакли, между които българския „Каквото направи дядо все добре“ на Театър Кредо. Статията е на китайски език.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Фестивал BeSeTo, Шънджън, Театър Кредо

SUMMARY: A review-issue article about the resumed BeSeTo festival – a festival of China, South Korea and Japan, which has been held on a rotational basis in the three countries since 1994. Its edition in Shenzhen is the first after the interruption due to the pandemic. The article presents the festival and analyzes the main trends and performances, including the Bulgarian “What Grandpa Did Is Always Good” by Theater Credo. The article is in Chinese.

KEYWORDS: BeSeTo festival, Shenzhen, Theater Credo

8) 2024: Stefanova, Kalina. El BeSeTo Festival esta de vuelta. En Shenzhen, y de forma optima, ADE Teatro No: 197, SPAIN.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия за възобновения фестивал BeSeTo – фестивал на Китай, Южна Корея и Япония, който се провежда на ротационен принцип в трите страни от 1994 г. Изданието му в Шънджън е първото след прекъсването поради пандемията. Статията представя фестивала и анализира основните тенденции и спектакли, между които българския „Каквото направи дядо все добре“ на Театър Кредо. Статията е на китайски език.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Фестивал BeSeTo, Шънджън, Театър Кредо

SUMMARY: A review-issue article about the resumed BeSeTo festival – a festival of China, South Korea and Japan, which has been held on a rotational basis in the three countries since 1994. Its edition in Shenzhen is the first after the interruption due to the pandemic. The article presents the festival and analyzes the main trends and performances, including the Bulgarian “What Grandpa Did Is Always Good” by Theater Credo. The article is in Chinese.

KEYWORDS: BeSeTo festival, Shenzhen, Theater Credo

9) 2024: Stefanova, Kalina, Spiritual, Visceral, Visual... Shakespeare as You Like it. In Craiova, Romania, for 30 Years Now, European Stages, Volume 19, 2024, списание на Градския университет на Ню Йорк.

РЕЗЮМЕ: Обзорно-проблемна статия на английски език за 30-тото издание на Международния Шекспиров Фестивал в Крайова, Румъния. Представена е историята на фестивала, основните тенденции и характерните особености в развитието му през годините. Анализирани са тенденциите, очертали се в юбилейното му издание, както и спектаклите от най-големите имена в праграмата, като Брук и Лъопаж, и изненадата на фестивала – испанския „Хамлет“, представен в жанра фламенко от Хесус Херера.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Международния Шекспиров Фестивал, Крайова, Брук

SUMMARY: A review article in English on the 30th edition of the International Shakespeare Festival in Craiova, Romania. The history of the festival, the main trends and the characteristic features of its development

over the years are presented. The trends that emerged in its anniversary edition are analyzed, as well as the performances of the biggest names in the program, such as Brook and Lepage, and the surprise of the festival – the Spanish “Hamlet”, presented in the flamenco genre by Jesus Herrera.

KEYWORDS: International Shakespeare Festival, Craiova, Brook

ПУБЛИКАЦИИ В НЕРЕФЕРИРАНИ ИЗДАНИЯ

1) 2024: Велев, Велимир. „Няколко думи за Блажо Николич“, в „Свой на чужда земя. Разговори с Блажо Николич.“, автор/съставител Борис Зафиров, изд. Жанет 45, Пловдив, 2024, ISBN 9786191869237

РЕЗЮМЕ: „Няколко думи за Блажо Николич“, прави портрет на преводача Благое Николич, като личност с мисия, свързана с доброволната подкрепа на българската култура. Един от подкрепените от него проекти е идеята за доброволни работни срещи между Велимир Велев и незрящи ученици от ОДНЗ „Луи Брайл“ София, от които впоследствие Велев създава „Невиждан театър“ - единствения по рода си в световната история театър от незрящи актьори работещи в сферата на Визуалните сценични изкуства (сенки, марионетки и др.), определен от международната критика като „световно културно и театрално явление“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Блажо Николич, незрящи, невиждан театър, театър на сенки, култура.

ABSTRACT: "A Few Words About Blajo Nikolic" portrays the translator Blajo Nikolic as a person with a mission related to the voluntary support of Bulgarian culture. One of the projects he supported was the idea of voluntary working meetings between Velimir Velev and blind students from the Louis Braille Primary and Secondary School in Sofia, from which Velev subsequently created "Unseen Theater" - the only theater of its kind in world history of blind actors working in the field of Visual Performing Arts (shadows, puppets, etc.), defined by international critics as a "world cultural and theatrical phenomenon".

KEYWORDS: Blajo Nikolic, blind, unseen theater, shadow theater, culture.

2) 2024: Георгиева, Ангелина. Следи от Moving in November. – Платформа за съвременни изпълнителски изкуства „Нови драматургии“, 20.01.2024 – dramaturgynew.eu

3) Dachev, Miroslav. Miraculous Icons of the Theotokos on Mount Athos Related to Bulgarian Culture (Lectures and Invited Speakers). – In: 5th Interdisciplinary PhD Forum with International Participation. 16-19 April 2024. Bulgarian Academy of Sciences, Abstract Booklet.

РЕЗЮМЕ: Поставя се за разглеждане въпроса за някои от Богородичните чудотворни икони на Света Гора – онези, които са трайно свързани с българската култура. Това се Зографските икони „Акатистна“, „Услишателница“ и „Есфягмени“ и Карейската икона „Достойно ест“. Контекстите, в които се разглеждат – мястото, името и гласа, са избрани в семиотична перспектива. Тя дава допълнително познание за иконите и тяхната свързаност с разказите за Богородични чудеса и с историята на Атон. Предават се изображения на самите икони и на свързани с тях визуални разкази.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Света Гора, Зограф, Карейя, чудотворни Богородични икони, място, име, глас, образ, семиотична перспектива.

ABSTRACT: The lecture discusses the question of some of the miraculous icons of the Theotokos (The Mother of God) on Mount Athos, which are permanently connected to Bulgarian culture. These are the miraculous icons from the Holy Monastery of Zografou “Of the Akathistos” (“The Foreteller”), “Epakousa” (“The Hearer”; “She Who answers prayer”), “Esphagmeni” (“The Slaughtered”) and the icons from the Protaton Church in Karyes “Axion Estin” (“It is Truly Meet”). The contexts in which they are considered – the place, the name and the voice – are chosen in a semiotic perspective that gives additional knowledge about the miraculous icons and their connections with the narratives of Theotokos’ miracles and with the history of Mount Athos. Images of the icons themselves and associated visual narratives are presented.

KEYWORDS: Mount Athos, Zographou, Karyes, miraculous icons of the Theotokos, place, name, voice, semiotic perspective.

4) 2024: Дойчева, Венета. „За „Prima facie“, <http://varnatheatrefest.viafest.org/2024/06/05/>

РЕЗЮМЕ: Критически отзив за постановката „Prima facie“ и актрисата Елена Телбис.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: „Prima facie“, Елена Телбис

SUMMARY: Critical review of the play "Prima facie" and the actress Elena Telbis.

KEYWORDS: "Prima facie", Elena Telbis

5) 2024: Дойчева, Венета. „Театърът на виртуозните ездачи“, сп. Мениджър, бр.9, септември-октомври, 2024, стр. 11-113, ISSN 608-4478

РЕЗЮМЕ: Представяне на Конен театър „Зингаро“ – Париж с акцент върху постановката „Персийски жени“ и уникалната сценична естетика на театър с коне.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Театър „Зингаро“, конен театър, „Персийски жени“

SUMMARY: Presentation of the Zingaro Equestrian Theater – Paris with an emphasis on the production “Persian Women” and the unique stage aesthetics of theater with horses.

KEYWORDS: Zingaro Theater, equestrian theater, “Persian Women”

6) 2024: Дойчева, Венета. „Парижки театрални впечатления от есента на 2023. I част“, в: СЦЕНАрт, платформа за театър и дебати: в: <https://scenart.eu/>

РЕЗЮМЕ: Критически поглед към началото на театралния сезон 2023/2024 в Париж. Представяне на историята и профила на Театър „Одеон“. Акцент върху постановката „Изповеди“ с режисьор Александър Зелдин.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: Театър „Одеон“ – Париж, Александър Зелдин

SUMMARY: A critical look at the beginning of the 2023/2024 theater season in Paris. Presentation of the history and profile of the Odeon Theater. Emphasis on the production "Confessions" directed by Alexander Zeldin.

KEYWORDS: Odeon Theater - Paris, Alexander Zeldin

7) 2024: Дойчева, Венета. „Парижки театрални впечатления от есента на 2023. II част“, в: СЦЕНАрт, платформа за театър и дебати: в: <https://scenart.eu/>

РЕЗЮМЕ: Критически поглед към началото на театралния сезон 2023/2024 в Париж. Акцент върху постановката [Франция. Фашизъм] на сцената на Театър „Одеон“ с режисьор Силвен Кръзво. Представяне на профила на театър Комеди франсез с акцент върху постановката „Бълха в ухото“ с режисьорката Лило Баур.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: [Франция. Фашизъм], Театър „Одеон“ – Париж, Комеди франсез, „Бълха в ухото“

SUMMARY: A critical look at the beginning of the 2023/2024 theater season in Paris. Emphasis on the production [France. Fascism] on the stage of the Odeon Theater with director Sylvain Creuzeaux. Presentation of the profile of the Comedie Française theater with emphasis on the production “A Flea in the Ear” with director Lilo Baur.

KEYWORDS: [France. Fascism], Odeon Theater – Paris, Comedie Française, “A Flea in the Ear”

8) 2024: Илкова, Катерина. Съвременен поглед върху дихателната култура на професионалните говорители / Десета международна научна конференция „Език, комуникации, наука и спорт“: 60 години академично образование, Сборник с доклади Т. 1, Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна, ISBN: 978-619-221-452-4 (online), 978-619-211-454-8 (print – Т.1) – Достъпен на: <https://journals.mu-varna.bg/index.php/conf/article/view/9422> към 23.06.2024 г.

РЕЗЮМЕ: Много години Илкова разработва проблемът за дишането при професии, които работят под стрес. Тя представя накратко основните проблеми при дихателния процес на професионалните говорители.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: говорител, дишане, проблеми

ABSTRACT: For many years, Ilkova has been developing the problem of breathing of the professionals in stressful environments. She briefly presents the main problems of the respiratory process and possibilities for their solution.

KEY WORDS: speaker, breathing, problems, speech

9) 2024: Константинова, Ема. Вдъхновяващи истории: Дарителите на България – участие в предаването „100% будни“ на БНТ на 27.05.2024 <https://bnt.bg/news/vdahnovyavashhti-istorii-daritelite-na-balgariya-v368412-329228news.html>

РЕЗЮМЕ: Разговор със сценариста и режисьора на документалната поредица „Дарителите“, разказваща едни от най-вълнуващите и впечатляващи истории за големите български благотелители от 19 в. до 1944 година.

SUMMARY: A conversation with the screenwriter and director of the documentary series "The Donors", telling some of the most exciting and impressive stories about the great Bulgarian benefactors from the 19th century to 1944.

10) 2024: Константинова, Ема. Минисериалът по БНТ "Дарителите" – истории, разказани със сърце – участие в предаването „Хоризонт до обед“ на БНР на 23.05.2024 <https://bnr.bg/horizont/post/101995093>

РЕЗЮМЕ: В интервюто с журналистката Ирина Недева, Ема Константинова говори за това как е реализиран минисериалът, как са подбрани историческите личности, за които става дума в него и как се разказват истории, свързани с миналото, така, че да звучат актуално днес.

SUMMARY: In the interview with journalist Irina Nedeva, Emma Konstantinova talks about how the miniseries was made, how the historical figures featured in it were selected, and how stories related to the past are told in a way that makes them sound relevant today.

11) 2024: Константинова, Ема. От мечтите за изкуство до преподаването на филмово продуцентство. Разговор с Ема Константинова в „Нашият ден“, програма Христо Ботев на БНР, 05.07.24, <https://bnr.bg/hristobotev/post/102016105/ema-konstantinova>

РЕЗЮМЕ: В ефира на предаването Ема Константинова споделя за своя житейски и професионален път, разказва за проектите, върху които работи, и разкрива своите виждания за преподаването, „режисирането на живота“ и работата със студенти.

SUMMARY: On the show, Emma Konstantinova shares her life and professional journey, talks about the projects she is working on, and reveals her views on teaching, "directing life" and working with students.

12) 2024: Константинова, Ема. Документалният филм „Деца на Дунав“. Интервю в предаването 100% будни на БНТ, 30.01.2025, <https://bnt.bg/news/dokumentalniyat-film-decata-na-dunav-v383214-336276news.html>

РЕЗЮМЕ: В обширния материал посветен на документалния филм „Деца на Дунав“, неговите създатели, сред които режисьорът Ема Константинова, говорят за своята работа по произведението, за неговите теми, послания и най-вълнуващи моменти.

SUMMARY: In the extensive material dedicated to the documentary "Children of the Danube", its creators, including director Emma Konstantinova, talk about their work on the work, its themes, messages and most exciting moments.

13) 2024: Кардашевска, Валерия. Дихателният процес – основа за изграждане на успешна педагогическа комуникация. // Педагогическа комуникация – социална и емоционална. Сборник доклади от научно-практическа конференция, С: Издателство „Фабер“, 2024, с. 335-347; ISBN978-619-00-1723-3.

РЕЗЮМЕ: Ключово място в педагогическата комуникация заема процесът на дишане, който е важен за човешката физиология. Настоящата работа се фокусира върху дишането, като го разглежда от няколко възможни ъгъла - физиология, психофизика и целенасочено усвоен процесен елемент на речевия акт. Гласът, като основно средство за въздействие, изисква систематично изследване на дишането, често пренебрегвано в дигиталната ера. Научните доказателства за асиметрии в дихателния цикъл при публично говорене са още един аргумент за необходимостта от внимание и овладяване на този процес. Всички съвременни методики на речеви техники и реторика обръщат специално внимание на овладяването на фонационното дишане. Представени са психофизическите аспекти на гласа и дишането и е обсъдено тяхното влияние в педагогическата комуникация. Фокусирайки се върху този основен аспект на човешкото общуване, текстът подчертава уместността на изучаването на механизмите на дишането и тяхната отделна роля в контекста на педагогическата практика.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: дишане, глас, педагогическа комуникация, обучение, гласова кушетка, фонационно дишане.

ABSTRACT: The breathing process, essential to human physiology, occupies a key place in pedagogical communication. This paper focuses on breathing, examining it from several possible angles - physiology, psycho-physics, and a purposeful mastered process element of the speech act. The voice, as a primary means of influence, requires a systematic study of breathing, often neglected in the digital age. Scientific evidence of asymmetries in the breathing cycle in public speaking is another argument for the need for attention and mastery of this process. All modern methodologies of speech techniques and rhetorics pay special attention to the mastery of phonation breathing. The psycho-physical aspects of voice and breathing are presented and their impact in pedagogical communication is discussed. By focusing on this fundamental aspect of human communication, the text highlights the relevance of studying the mechanisms of breathing and their distinct role in the context of pedagogical practice.

KEYWORDS: breath, voice, pedagogical communication, teaching, voice couch, phonation breathing.

14) 2024: Николова, Камелия. Алтернативният независим театър и новата драма в България след 1989: полемики и избори. – Полемики и избори (Сборник с доклади от Международна конференция „Петнадесети славистични четения“/ Polemics and Choices (Proceedings of the Fifteenth International Slavic Studies Conference, 16th–18th June 2022, Sofia), Том II. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2024, 353-361; ISBN 978-619-7433-85-2; ISBN 978-619-7433-86-9 (pdf)

15) 2024: Светлана Стойчева, Книгата „Чудотворни богородични икони на Света гора“ – опит за иконология на чудото. - Литературна мисъл, бр. 2, 2024, с. 123-133.

РЕЗЮМЕ: Рецензията на книгата на Мирослав Дачев „Чудотворните икони на Богородица на Света Гора“ (серия "Атониада библиотека", том 9, 2023) се фокусира върху семиотичния анализ на чудотворните образи на Богородица на Света Гора. За да се обясни същността на чудото, се разглеждат поотделно мястото, времето, името и гласът на чудотворните икони на Света Богородица. Освен това, техните фотографски изображения са включени в диалога между всички тях – едно от най-големите постижения на анализа на Дачев.

Ключови думи: семиотика, икона, чудотворни икони на Богородица, Света гора

SUMMARY: The review of Miroslav Dachev's book "The Miraculous Icons of the Virgin Mary on Mount Athos" (series "Athoniada Library", volume 9, 2023) focuses on the semiotic analysis of the miraculous images of the Virgin Mary on Mount Athos. In order to explain the essence of the miracle, the place, time, name and voice of the miraculous icons of the Holy Virgin Mary are considered separately. In addition, their photographic images are included in the dialogue between all of them - one of the greatest achievements of Dachev's analysis.

Keywords: semiotics, icon, miraculous icons of the Virgin Mary, Mount Athos

16) 2024: Светлана Стойчева. Очеркови статии: Иван Хаджийски; Найден Шейтанов; Петър Мутафчиев. В: Сб. Мисията сп. „Философски преглед“ (1929 – 1943). София: ИЦ „Боян Пенев“, Институт за литература, БАН, с. 102 – 106; 136 – 139; 147 – 151. ISBN: 978-619-7372-81-6

17) 2024: Светлана Стойчева. „Черната поредица“ на издателство „Сребърен лъв“ на

Георги Марковски. В: Сб. Експеримент и памет: Георги Марковски. Съст. Светлана Стойчева, Морис Фадел, Пламен Дойнов. София: „Кралица Маб“, Департамент „Нова българистика“ на Нов български университет, с. 379 – 393.

РЕЗЮМЕ: Статията разглежда специалната литературната колекция на Георги Марковски, разпознаваема по графичния си дизайн и черния цвят на кориците, като естетическа опозиция на налагащите се моди на литературния пазар през 90-те години. „Черната поредица“ включва образци от световната литература, български класици и непопулярни български автори. Идеята за синхронизация на напълно отдалечени във времето автори не е търсена на „глобален“ контекст на избраните от издателя

български автори, а тяхното поставяне в естетически измерения, лишени от национални и диахронни ограничения.

ABSTRACT: The article examines the special literary collection of Georgi Markovski, recognizable by its graphic design and the black color of the covers, as an aesthetic opposition to the prevailing fashions on the literary market in the 1990s. The "Black Series" includes examples of world literature, Bulgarian classics and unpopular Bulgarian authors. The idea of synchronizing authors completely distant in time is not a search for a "global" context for the Bulgarian authors selected by the publisher, but their placement in aesthetic dimensions, devoid of national and diachronic limitations.

18) 2024: Терзиев, Асен. Пистолет в торнадо, 9 януари 2024 13:44

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/01/09/4571545_teatur_pistolet_v_tornado/

РЕЗЮМЕ: Рецензия за моноспектакъла „Пистолет в торнадо“ на актрисата Весела Бабинова по пиесата на съвременната американска драматуржка Лорън Гъндърсън и под режисурата на Васил Дув. Постановката е реализирана на сцената на „Theatro отсам канала“.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: американска драматургия, нова драматургия, Весела Бабинова

SUMMARY: Review of the one-man show "Pistol in a Tornado" by actress Vessela Babinova based on the play by contemporary American playwright Lauren Gunderson and directed by Vasil Duev. The production was performed on the stage of "Theater Across the Canal".

KEYWORDS: American drama, new drama, Vessela Babinova

19) 2024: Терзиев, Асен. Необикновеният спектакъл *Петрови и грипа около него*“, 29 януари 2024 08:29

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/01/29/4579194_teatur_neobiknoveniiat_spektakul_petrovi_v_gripa_i/

20) 2024: Терзиев, Асен. Наградите "Икар 2024" – номинациите“, 1 февруари 2024 11:58

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/02/01/4581898_ikar_2024_-_nominaciiite/

21) 2024: Терзиев, Асен. „Докато смъртта ме раздели“, 23 февруари 2024 07:52

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/02/23/4590641_teatur_dokato_smurтта_me_razdeli/

22) 2024: Терзиев, Асен. „Племе“, 12 март 2024 10:16

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/03/12/4596393_teatur_pleme/

23) 2024: Терзиев, Асен. „Икар" 2024: наградените“, 27 март 2024 21:17

https://www.capital.bg/light/neshta/2024/03/27/4606337_nagradite_ikar_2024/

24) 2024: Терзиев, Асен. "Засекретено изследване в Театър 199“, 19 май 2024 13:51

https://www.capital.bg/moiat_capital/svobodno_vreme/2024/05/19/4627641_zasekreteno_izsledvane_v_teatur_199/

25) 2024: Терзиев, Асен. „Треска за театър - акценти от "Варненско лято" и "Световен театър в София", 29 май 2024 07:55

https://www.capital.bg/moiat_capital/svobodno_vreme/2024/05/29/4629842_treska_za_teatur_-_akcenti_ot_varnensko_liato_i/

26) 2024: Терзиев, Асен. Медея в Народния театър с участието на Радина Кърджилова и публиката, 11 ноември 2024 08:00

https://www.capital.bg/moiat_capital/svobodno_vreme/2024/11/01/4695070_medeia_v_narodniia_teatur/

27) 2024: Тюлева, Михаела. Научен доклад „ Технология на игровото взаимодействие дете- кукла“ отпечатан в сборник „ Маски, фестивали, музеи“, Перник, 2024, ISBN: 987- 619- 7645- 17- 0

РЕМЮЗЕ: В отпечатаното издание е публикуван доклада, който се фокусира върху играта като социален, биологичен и емоционален компонент на взаимодействието дете- кукла.

Ключови думи: научен доклад, игрово взаимодействие.

SUMMARY: Review of the one-man show "Pistol in a Tornado" by actress Vessela Babinova based on the play by contemporary American playwright Lauren Gunderson and directed by Vasil Duev. The production was performed on the stage of "Theater Across the Canal".

KEYWORDS: American drama, new drama, Vessela Babinova

НАУЧЕН РЕЦЕНЗЕНТ

1) 2024: Божилова-Андонова, Маргарита. Научен рецензент. // Лицедей - сборник, съставител Александър Илиев, Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”, Педагогически факултет, издателство “Elestra” 2024.ISBN 978-619-7292-25-1

2) Кардашевска, Валерия. Научен рецензент. // Реторика и комуникации, бр.58, януари 2024, ISSN 1314-4464, Индексирано в ERIH+

3) Кардашевска, Валерия. Научен рецензент. // Реторика и комуникации, бр.60, юли 2024, ISSN 1314-4464, Индексирано в ERIH+

ПРЕВОДИ

1) Маленов, Славчо. Превод. Голдман, Кен и Голдман, Стефани „Пълната книга с пози за артисти“ (The Complete Book of Poses for Artists), книга-албум, превод Сл. Маленов 2024.

БЮЛЕТИН НА НАТФИЗ ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Под общата редакция и съставителство на чл.-кор. проф. дфн Мирослав Дачев

Гл. редактор
Редакционна колегия

Борислава Маноилова
Десислава Орлова
Ирена Кърцелина

© Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“
София, 2024

ISSN 3033-0319
